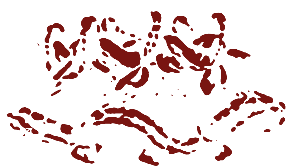
2021

LADO

LADO

LADO Godišnjak 2021 – Impressum

Izdavač
Ansambl narodnih plesova
i pjesama Hrvatske LADO

Za izdavača
Ileana Jurin Bakotić

Urednica
Livija Zgurić

Grafičko oblikovanje
Maji Studio

Lektura
Dunja Lakuš

Tekstovi
Božidar Antolec, Tamara Despot, Vlatka Hlišć,
Ivan Ivančan, Jasmina Jovev, Alan Kanski,
Ina Kostelac, Matko Matija Marušić, Nikola Obad,
Tajana Pleše, Ivana Rora, Borna Šercar,
Silvije Šimac, Krunoslav Šokac, Livija Zgurić

Fotografije
Marko Balaži, Valerio Baranović, Buga Cvjetanović,
Robert Gašpert, Anna Główczyk Michnik,
Goran Jurić, Ina Kostelac, Željko Kveštak, Marko
Obradović, Nikola Radovani, Deni Sinadinovski,
Petra Slobodnjak, Vlado Šimunić, Sandro Tariba,
Ivana Tepeš Galić, Bojan Zibar

Agencije
Fotoklub KADAR SB, Grad Đakovo,
Hrvatska zajednica u Trstu, Mediteran produkcija,
Ohrid Summer Festival, Šibenik in

Privatne fotoarhive
Goranka Horjan, Ilan Mor, Barbara Nowak,
Sonja Tarokić

Duplerice
Petra Slobodnjak

Naslovnica
Maji Studio

Tisak
Kerschoffset

Naklada
600 primjeraka

Godišnjak LADO besplatno je izdanje

Ansambl narodnih plesova
i pjesama Hrvatske LADO
Trg Republike Hrvatske 6a
10000 Zagreb

Tel. +385 1 4828 472, 4828 473
Fax +385 1 4828 474
e-mail lado@lado.hr
web www.lado.hr

20

21

Sadržaj

Piše: Ileana Jurin Bakotić

Izazovima usprkos, LADO stvara, kreira i djeluje

Epidemijom pogođeno područje kulture, polako se, ali sigurno oporavlja i vraća umjetnost publici, kojoj i pripada. Time se vodio i LADO, koji je u godini iza nas zabilježio niz izvedbi, ponovno darujući gledateljima tradicijski ples, pjesmu i glazbu na različitim pozornicama nakon pandemijske pauze.

Nakon još jedne iznimno zahtjevne godine u području kulture, u kojoj su se umjetnici nastavili boriti sa svim okolnostima koje je donijela pandemija, LADO je nastavio uspješno djelovati. Godinu iza nas obilježio je niz raznih aktivnosti, umjetničkih projekata, ali i uspješno realiziranih izvedbi, na oduševljenje naše publike i umjetnika koji su se jedva čekali vratiti na pozornicu.

Kako vratiti umjetnost publici, mučilo nas je cijele godine. Međutim, uspješno smo premostili izazove koje nam je nametnula pandemija i još jednom pokazali kako kontinuitet, angažman i predanost nađu svoj put prema uspjehu. Tome svjedoče i stranice Godišnjaka koji se nalazi pred vama, koji smo odjenuli u novo grafičko ruho, donoseći sadržaj na koji ste navikli svake godine, a to je pregled svega onoga što je godinu iza nas za LADO i Ladovu publiku učinilo posebnom.

Kao što ćete imati prilike vidjeti i sami, osim koncertnog djelovanja, nastupajući u Hrvatskoj i inozemstvu, realizirali smo neke od različitih projekata kojima smo nastavili razvijati novu publiku, što nam je i prošle godine bilo od iznimne važnosti.

Prije svega, prvi put smo realizirali festival *LADO na Mažurancau* u suradnji s našim prijateljima iz Etnografskog muzeja i Akademije dramske umjetnosti s ciljem i nadom da će takva manifestacija pridonijeti popularizaciji tradicijske kulture, Ansambla LADO i folklora uopće, i to kroz kontinuirano održavanje, ali i širenje programskih smjernica samog festivala.

Uz festival koji je bio okosnica godine, LADO je izdao i novo glazbeno izdanje – zbirku uskrsnih popijevki snimljenih u Ladovoj dvorani u jeku pandemije, pod budnim okom umjetničkog voditelja Krunoslava Šokca.

Uz ipak održane božićne nastupe i uključivanje u Zagrepčanima omiljenu manifestaciju *Advent Zagreb*, LADO je uspio proslaviti svoj 72. rođendan onako kako to najbolje zna – plesnim koncertima u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu i Koncetnoj dvorani Vatroslava Lisinskog nakon prošlogodišnje pandemijske pauze.

Uz to, realizirali smo i međunarodne suradnje. S prijateljima iz Taneca nastupili smo u prekrasnim ambijentima Ohrida i Bitole, dok smo s Ansamblom Śląsk iz Poljske imali prilike predstaviti hrvatsku kulturu u Koszęcinu, Krakovu i Katowicama.

Također, nakon gotovo 30 godina, u sklopu godišnjih koncerata, LADO se vratio u Trst, gdje je održao koncert ujednoj od najutjecajnijih talijanskih umjetničkih kuća – kazalištu Politeama Rossetti. Uz to, LADO je u sklopu ljetne turneje pjevajući obišao i Mostar i Tomislavgrad, kao i hrvatske perjanice Šibenik, Split i Zagvozd.

Nastavili smo i sa sjajnim suradnjama, pa smo tako sudjelovali u sklopu HRT-ove *Sunčane strane Prisavlja* s plesnim programom, s matičnim Ministarstvom kulture i medije sudjelovali smo na manifestaciji *Dani europske baštine* te s Gradom Lipikom kojemu smo ustupili bistu našeg utemeljitelja, profesora Zvonimira Ljevakovića, rođenog Lipičanina.

Prošle ste godine imali prilike našu glazbu čuti u filmu *Zbornica*, vidjeti naš dokumentarni film "70" na *online* izdanju *Seebiz festivala*, vidjeti kakva poslastica se krije na novom USB izdanju *Pokraj vode Drave* ili se pak aktivno uključiti u Ladov novi projekt *LADO Hop to the Top,* koji su osmislile naše sjajne Vlatka Hlišć i Tamara Despot. Ako još niste, stignete se uključiti.

Uz to sve, kreirali smo i posve nove umjetničke formate surađujući s Bornom Šercarom i Jazzianom Croaticom, i to ne samo kroz zajedničke nastupe, već i kroz novi videospot za pjesmu *Rose of Zagorje* koja se može pogledati na YouTube profilu Croatia Records. Sve najnovije informacije i dalje možete pronaći na našim službenim internetskim stranicama i Facebook profilu na kojima neprestano komuniciramo tijekom cijele godine.

Ohrabreni sjajnim rezultatima u prošloj godini te emotivnim kontaktom s publikom kojoj smo se vratili nakon epidemijskih otkazivanja koncerata, želja nam je vjerovati kako je pred nama bolja, ljepša i umjetnošću ispunjenija godina. Veselimo se svim sljedećim susretima uživo i nezamjenjivom kontaktu publike i izvođača.

I. J. Bakotić

Mozaik

U još jednoj izazovnoj godini punoj prepreka, LADO je koračao naprijed, djelujući kroz razne kreativne programe i humanitarne projekte, povezujući se s drugim umjetnicima i stvarajući dodanu vrijednost za svoju publiku. Sve to s jasnom namjerom očuvanja i interpretiranja tradicijske kulture. Unatoč trendu otkazivanja nastupa, LADO je uspio održati kontakt sa svojom vjernom publikom te kontinuirano stvarao sadržaje i realizirao projekte koji su obilježili godinu iza nas. U ovom mozaiku samo je dio njih.

Povratak u Vukovar

Nakon gotovo 12 godina, u svibnju prošle godine LADO se vratio Vukovaru. Koncert je održan povodom Dana grada Vukovara koji se obilježava 3. svibnja, a u sklopu trećeg Festivala nematerijalne kulturne baštine, turističkih manifestacija, atrakcija i destinacija *Svi zaJedno Hrvatsko Naj*. Ladov Orkestar i solisti premijerno su nastupili s vokalno-instrumentalnim programom *Sako leto ima nekaj novoga* na velikoj festivalskoj pozornici na obali Dunava pred ispunjenim gledalištem. U jednosatnom programu pjevači i glazbenici Lada, glazbenim putovanjem kroz Hrvatsku oduševili su Vukovarce i njihove goste poklonivši im ovaj glazbeni rođendanski dar. Sva događanja tog dana uživo su se mogla pratiti i putem Facebook stranice Turističke zajednice grada Vukovara. (S. Š.)

Solistica Sandra Sekula u izvedbi Starovinskog pivanja *(dolje) Orkestar Lada izmamio je pljesak na HRT-ovoj pozornici. (dolje desno)*

Sunčana strana Prisavlja

Posljednjeg dana srpnja gledatelji Trećeg programa Hrvatske televizije pratili su nastup uživo koji se održavao u sklopu HRT-ova projekta *Sunčana strana Prisavlja*. Koncertu je prethodila jednosatna emisija *U društvu s Ladom* u kojoj su ravnateljica Ileana Jurin Bakotić i umjetnički voditelj Krunoslav Šokac uredniku Alekseju Gotthardiju Pavlovskom otkrili planove, ali i podsjetili na mnoga Ladova događanja u bogatoj povijesti ustanove. Dotaknuli su se i zanimanja mladih za rad u Ladu, gledatelji su upoznali riznicu narodnih nošnji u prilogu Ljiljane Šišmanović, a prikazano je i nekoliko priloga o najnovijim Ladovim događanjima. Koncert se može pogledati na HRT-ovoj platformi HRTi. (L. Z.)

Pogledajte video

Europska godina željeznice

Na zagrebačkom Glavnom kolodvoru LADO je 11. rujna dočekao delegaciju Europske komisije povodom Europske godine željeznice. Središnji događaj koji je obilježio slavlje, bio je zagrebački doček vlaka *Europe Express* koji je svoje putovanje počeo u Lisabonu, a završio u Parizu 7. listopada s ciljem poticanja građana i tvrtki diljem Europske unije na veće korištenje željeznice kao energetski učinkovitog i održivog načina prijevoza. Projekt i svečani doček organizirali su Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture i Turistička zajednica grada Zagreba. LADO je tom prigodom za visoke dužnosnike i sudionike izveo nekoliko vokalno-instrumentalnih djela te koreografiju *Valpovački plesovi*.(I. K.)

LADO je obilježio još jednu svečanost, ovoga puta dočekavši vlak Europe Express.

Top.HR Music Awards

Top.HR Music Awards glazbena je nagrada proizišla iz suradnje Hrvatske diskografske udruge i RTL-a, a riječ je o jedinstvenom glazbenom priznanju na domaćoj sceni. Kategorije nagrade odnose se na radijsko emitiranje, prodaju albuma, turneje i *streaming* na glazbenom servisu Deezer. Iako njezino drugo izdanje nije bilo jednostavno organizirati poštujući sve protuepidemijske mjere, dodjela je ipak održana i to na dvjema lokacijama – u televizijskom studiju RTL-a i diskografskom studiju Croatia Recordsa, no bez publike. Dodjelu nagrada uveličala su mnoga poznata imena, uključujući Ladarice i Orkestar Ansambla LADO, koji su tom prigodom izveli pjesmu iz Hrvatskog zagorja *Jankić je dojahal.* "Izrazita čast nam je bila što su Ladarice svojim nastupom uveličale našu dodjelu *Top.HR Music Awards* koju organizira RTL zajedno s Hrvatskom diskografskom udrugom. Kao čuvarice tradicije obogatile su svojim nastupom našu dodjelu i dale joj posebnu dimenziju. Naša ideja je spojiti nespojivo, nagraditi najslušanije, aktualne izvođače, ali i zahvaliti svima koji su zadužili našu diskografiju. Sretni smo što su Ladarice bile dio naše glazbene priče!" rekla je autorica projekta Ana Radišić. Dodjela nagrada emitirana je 7. veljače na RTL-u. (L. Z.)

Matea Kovačević Kos tijekom nastupa na dodjeli Top.HR Music Awards

Ladov dokumentarac "70" na SEEfestu u Los Angelesu

Dokumentarni, obljetnički film o Ansamblu LADO "70" koji je svoju premijeru imao 2019. godine kinu Kaptol Boutique Cinestar povodom obilježavanja 70. obljetnice Lada, prikazan je i na 16. *Seefestu* u Los Angelesu. Riječ je o filmskom festivalu posvećenom promoviranju kulturne raznolikosti jugoistočne Europe koji se 2021. održao online u periodu od 28. travnja do 5. svibnja. Film redatelja Nebojše Slijepčevića bio je nominiran u kategoriji najboljeg narativnog dokumentarnog filma i za najbolju kinematografiju u dokumentarnom filmu. Film prati život i rad umjetnika jedinog profesionalnog folklornog ansambla u Hrvatskoj. Dokumentarac "70" prikazan je na *Pulskom filmskom festivalu* i *Danima hrvatskog filma*, a projekcija na 16. *Seefestu* bila je ujedno i svjetska premijera. (L. Z.)

U zagrljaju vrimena

Inicijativa *Zagrlimo starije pjesmom* koju je Vijeće Hrvatske biskupske konferencije za život i obitelj pokrenulo potaknuto pozivom pape Franje na "dosjetljivost u ljubavi prema starijim osobama kako bi im se olakšale usamljenost i izoliranost uzrokovane pandemijom COVID-19", rezultirala je skladbom *U zagrljaju vrimena*. Pjesma je javnosti predstavljena na prvi Svjetski dan djedova, baka i starijih osoba koji će se, počevši od 2021. godine, obilježavati svake četvrte nedjelje u srpnju, a čestitka je povodom Međunarodnog dana starijih osoba 1. listopada. Uvidjevši da ne postoje pjesme koje bi bile ciljano upućene starijim osobama u domovima, Ured HBK za život i obitelj bio je idejni začetnik nastanka pjesme *U zagrljaju vrimena*. Stihove je napisao Frane Bilić, uglazbio ih je i za LADO aranžirao maestro Joško Ćaleta, a za tamburaški sastav aranžirao ih je Marko First. "Ova pjesma nije tipična za ladovski repertoar, ali joj je namjera toliko lijepa i plemenita i iznimno smo ponosni što smo dio ove priče", rekao je Krunoslav Šokac, umjetnički voditelj Ansambla LADO. Pjesma se može pogledati na YouTube kanalu Laudato TV-a (L. Z.)

Pogledajte video

LADO se još jednom uključio u društveni projekt snimivši pjesmu *U zagrljaju vrimena* posvećenu posebno osjetljivoj i važnoj društvenoj skupini

Zlato zlatu

U Zlatnoj dvorani palače Vojkffy-Paravić, danas Hrvatskom institutu za povijest, na zagrebačkom Gornjem gradu su 17. prosinca premijerno predstavljeni nalazi iz Jalžabeta, jednog od najbolje očuvanih i najvažnijih krajolika starijega željeznog doba u srednjoj Europi. Premijernom predstavljanju luksuznih jalžabetskih nalaza, od delikatnog, majstorski obrađenog te finim detaljima ukrašenog zlatnog, jantarnog i koštanog nakita, do vrlo dekorativnih metalnih dijelova konjske opreme, oklopa, oružja i posuđa, te koštanih i brončanih životinjskih minijatura, pod nazivom *Zlato zlatu*, prisustvovali su i predsjednik Vlade Republike Hrvatske Andrej Plenković te ministrica kulture i medija Nina Obuljen Koržinek, a cijeli su događaj svojim emotivnim izvedbama tradicijskih pjesama *Sončece* i *Senjicu senjala* uveličali solisti Ansambla narodnih plesova i pjesama Hrvatske LADO Vlatka Hlišć i Stjepan Večković. Interdisciplinarna istraživanja jalžabetske Gomile vodi Institut za arheologiju u suradnji s brojnim domaćim i inozemnim institucijama, dok su konzervatorsko-restauratorski radovi na nalazima povjereni Hrvatskom restauratorskom zavodu. Radovi su financirani sredstvima Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske te Interregova projekta *Monumentalni krajolici starijega željeznog doba Podunavlja*. (T. P.)

70 godina uspješnoga djelovanja i suradnje s Hrvatskom maticom iseljenika

Hrvatska matica iseljenika središnja je nacionalna ustanova čija je misija očuvanje hrvatskog nacionalnog, jezičnog i kulturnog identiteta među pripadnicima hrvatskog naroda izvan Republike Hrvatske. Stoga Hrvatska matica iseljenika provodi brojne kulturne, folklorne, obrazovne, nakladničke, informativne, ekološke, sportske i druge programe prilagođavajući ih specifičnostima hrvatskih zajednica i interesima pojedinaca koji žive i stvaraju izvan domovine od Amerike do Australije i Novoga Zelanda. Osamostaljenje Republike Hrvatske 1990-ih godina bilo je velika prekretnica u životu ove ustanove, otvorivši Matici slobodan put prema svim aspektima suradnje s Hrvatima koji žive izvan Hrvatske. Na tom putu Ansambl narodnih plesova i pjesama Hrvatske LADO Matičin je vjerni suradnik. Prikazivanjem najljepših primjera bogate hrvatske tradicijske kulture, LADO je nebrojeno puta održao koncerte među Hrvatima izvan domovine, a Hrvatska matica iseljenika je bila i bit će vrijedan partner. U programima HMI-ja Ladovci su nezamjenjivi suradnici koji vjerodostojno prikazuju čudesno bogatstvo i raznolikost folklornog izraza na tako malom prostoru kao što je Hrvatska. Suradnja s Ansamblom LADO na svečanom koncertu održanom u lipnju u zagrebačkom HNK, još jednom je potvrdila zajednički put čuvanja hrvatske baštine na kojem se Matica i LADO nalaze. Hrvatska matica iseljenika u 2021. godini obilježila je 70 godina rada s hrvatskim iseljeništvom, hrvatskim manjinama i Hrvatima u Bosni i Hercegovini. Nastup Lada prenesen putem nekoliko *online* prijenosa na sve kontinente na kojima žive Hrvati, omogućio je da LADO virtualno prošeće svijetom i to zajedno s Hrvatskom maticom iseljenika. (I. R.)

Proslava 70. rođendana Hrvatske matice iseljenika nije mogla proći bez nastupa Ansambla LADO

Ladarice i Orkestar Lada uveličali su otvorenje obnovljenog Medvedgrada

Obnovljeni Medvedgrad otvoren za posjetitelje

Ladarice i glazbenici Ansambla LADO svojim su nastupom 22. listopada uveličali svečanost otvorenja Centra za posjetitelje u obnovljenoj zagrebačkoj utvrdi Medvedgrad. Obnova utvrde trajala je oko tri godine, a otvorenje je privuklo stotinjak uzvanika iz raznih sfera društvenog života, uglednike iz znanstvene zajednice i poslovnog svijeta. Centar za posjetitelje, u svom je govoru istaknula Marina Popijač, ravnateljica Parka prirode Medvednica, nudit će brojne sadržaje poput informacijskog centra, atraktivne muzejske izložbe i suvenirnice te prostora za odvijanje raznih kulturnih, poslovnih i edukativnih programa. Jedno od budućih događanja na Medvedgradu sigurno će biti i koncert Ansambla LADO. (N. O.)

LADO za rođendan Stjepanu Radiću

U sklopu programa obilježavanja 150. godišnjice rođenja hrvatskog velikana Stjepana Radića, 21. rujna u Martinskoj Vesi održan je vokalno-instrumentalni koncert Ansambla LADO. Vokalno-instrumentalni izbor narodnih pjesama iz cijele Hrvatske razgalio je okupljenu publiku ispred Kulturnog centra braće Radić koji je, uz Sisačko-moslavačku županiju, organizirao koncert. Veliku obljetnicu rođenja Stjepana Radića, Kulturni centar braće Radić obilježio je nizom programa. Tako je na Radićev rođendan, 11. lipnja, otvorena izložba *Stjepan Radić – jučer, danas, sutra* autora Ivice Valenta u Desnom Trebarjevu, nakon čega je predstavljena u Pragu i Brnu. Uz ovu izložbu, nastup Ansambla LADO bio je vrhunac proslave te obljetnice, značajne za Sisačko-moslavačku županiju, ali i cijelu Hrvatsku", navodi Jasmina Jovev, ravnateljica Kulturnog centra braće Radić. Sisačko-moslavačka županija 2021. godinu proglasila je "Godinom Stjepana Radića". (J. J.)

Na snimanju nagrađenog videospota

Ladova Ina Milačić na proslavi rođendana Stjepana Radića

Videospot *Letovanić, selo pokraj Kupe* osvojio festivalsku nagradu!

Turistička zajednica Općine Lekenik na Međunarodnom festivalu turističkog filma u Solinu zabilježila je iznimno uspješan nastup i to s osvojena dva priznanja i jednom od glavnih festivalskih nagrada, čemu je doprinos dao i Ansambl LADO. Odlukom Međunarodnog žirija *24. ITF'CRO 2021.* (Međunarodni festival turističkog filma), videospot za pjesmu *Letovanić* koji je ovog ljeta snimila Turistička zajednica Općine Lekenik u suradnji s Ansamblom LADO i HKUD-om Poculica Letovanić, osvojio je 3. festivalsku nagradu za najoriginalniju izvornu glazbu u konkurenciji od 365 filmova iz 147 zemalja sa svih kontinenata. Na završnoj svečanosti dodjele nagrada u Solinu, nagradu je u ime TZO-a Lekenik i Ansambla LADO preuzeo Božidar Antolec. Dodajmo da su na završnoj svečanosti prisutnima prikazana samo četiri nagrađena turistička filma, dva domaća i dva strana. Jedan od njih bio je upravo *Letovanić, selo pokraj Kupe*. Uz umjetnike Ansambla LADO, u snimanju spota na atraktivnim lokacijama Letovanića i Letovanskog vrha, sudjelovali su članovi HKUD-a Poculica i mještani Letovanića. TZO Lekenik nositelj je cjelokupnog projekta. Redatelj filma je Petar Orešković, a snimatelj Mak Vejzović. Premijera i promocija spota očekuju se početkom 2022. (B. A.)

Piše: Livija Zgurić

Održan prvi festival *LADO na Mažurancu*

Fotografije: Nikola Radovani

Raznolika umjetnička događanja našla su svoje mjesto u bogatom višednevnom folklornom programu prvog festivala, a ujedno su i naznaka daljnjeg razvoja festivala čiji je cilj postati središnje događanje krajem ljeta koje okuplja različite umjetnike vezane uz tradicijsku umjetnost.

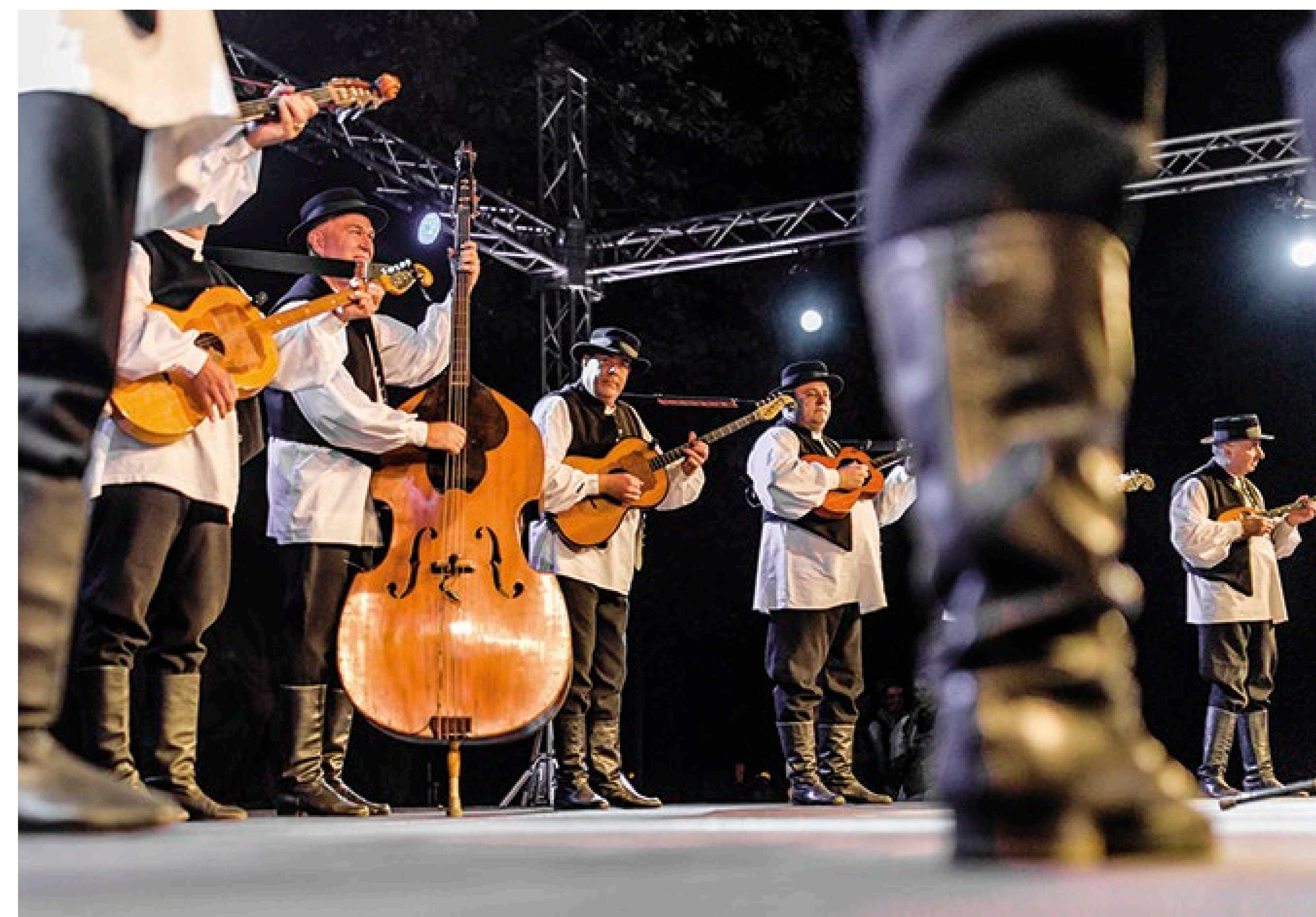
Prvi festival

LADO na Mažurancu, prvi festivalski projekt Ansambla LADO, održan 16. i 17. rujna u parku Mažurancu, donio je građanima i posjetiteljima Zagreba mnogobrojne radionice, izložbe, projekcije dokumentarnog filma "70" i neizostavne koncerte koji su se održavali na otvorenoj pozornici u parku, ali i u dvorani Ansambla LADO zbog nepovoljnih vremenskih uvjeta drugog dana festivala.

Zamišljen kao višednevni festival kojim se želi revitalizirati područje parka Mažuranca kroz kulturnu ponudu jedinog profesionalnog folklornog ansambla u Hrvatskoj te s građanima i posjetiteljima Zagreba ispratiti ljeto i dočekati jesen na otvorenome. Cilj je pretvoriti festival u jedno od važnijih rujanskih događanja u glavnome gradu koje će uključivati i druge kulturne i umjetničke ustanove i pojedince.

Ideja o ovakvom događanju postoji već godinama, a 2021. godine, iako su epidemiološki uvjeti otežavali organizaciju, pružila se prigoda za njezino realiziranje. "Ansambl LADO od samog osnutka djeluje na istoj adresi na Trgu Republike Hrvatske 6a, a dvorana u kojoj Ladovi profesionalci svakodnevno vježbaju ima prozore na Ladovcima najdraži park – Mažuranac. Upravo smo zato na ovom mjestu odlučili organizirati ovo događanje. U dva dana festivala, Ladovi su umjetnici kroz nastupe, radionice i prezentacije upoznali posjetitelje s dugim i plodonosnim djelovanjem ove jedinstvene kulturne ustanove", rekla je ravnateljica Ansambla LADO Ileana Jurin Bakotić.

Ansambl LADO na otvorenju svog prvog Festivala (lijevo)
Nadahnuta izvedba dobro raspoloženog Orkestra Ansambla LADO

Raznolik dvodnevni program

U jutarnjim satima bile su organizirane radionice plesova, tradicijskih glazbala i rukotvorina, a mogao se posjetiti fundus i radionica narodnih nošnji, dok su poslijepodnevni i večernji sati bili rezervirani za projekcije dokumentarnog filma u dvorani Akademije dramske umjetnosti, izložbe u Etnografskom muzeju i nastupe. Uz samostalne koncerte Ansambla LADO, publika je uživo gledala koncert Jazziane Croatice Borne Šercara i Lada koji je prekinula kiša nakon svega nekoliko točaka, jednu od najpoznatijih ženskih klapa Cesarice te bend The Kazetofon čiji je član i Ladov glazbenik solist Mladen Kosovec. Jedan od partnera festivala, Etnografski muzej, za posjetitelje je organizirao dane otvorenih vrata zahvaljujući kojima su se besplatno mogle razgledati tada aktualne izložbe, a održali su i radionice za školarce te vodstva kroz izložbe *Kapa dolje* i *Igračke – djetinjstvo zauvijek*.

Rekreacija uz *LADO Hop to the Top*

Svoju premijeru na ovom festivalu doživio je potpuno novi projekt *LADO Hop to the Top*. Osmislile su ga Ladova plesna voditeljica Vlatka Hlišć i kondicijska trenerica Tamara Despot. Riječ je o pomno osmišljenim vježbama inspiriranima tradicijskim plesovima i pokretima namijenjenima rekreativcima koji žele ostati u kondiciji. Glazbu za taj program potpisuju autori projekta *LADO Electro* Hrvoje Crnić Boxer i Boris Harfman.

Prvi je put javnosti predstavljen rekreativni program LADO Hop to the Top

Etnografski muzej, uz Akademiju dramske umjetnosti, bio je jedan od partnera projekta

Ugodan prostor za prezentiranje rada i povijesti Lada

U dva dana trajanja festivala osmišljena je jednostavna i efektna scenografija koja je prostor parka učinila svečanom, zelenom kulisom za koju se pobrinuo Alan Stanković. “Uz odličan tim iz Lada, bilo je vrlo jednostavno odlučiti kako prostor opremiti. Jednostavno smo pustili svjež zrak u jedan od najljepših parkova grada Zagreba. Uz nekoliko jednostavnih zahvata koji su stvorili svjetlosnu i prostornu atmosferu građanskog Zagreba, nastao je ugodan prostor za prezentiranje rada i povijesti Lada. Izvanredna grafička rješenja usmjerila su scenografsku priču i definirala je. Nadam se da će se druženja s Ladom na Mažurancu nastaviti. Zahvaljujem na ukazanom povjerenju u ime mojeg tima i u svoje ime. Posebno hvala Liviji Zgurić i, naravno, ravnateljici Ileani Jurin Bakotić koja je s ukusom i dobrom mjerom pročistila ponuđena rješenja.”

“Odluka Lada da za lokaciju svog festivala odabere prekrasan trg u svom susjedstvu – popularni Mažuranac– bila je pun pogodak. Jedna od najljepših, a istodobno i pomalo zaboravljenih gradskih lokacija, nakon dugo vremena zasjala je zasluženim sjajem, čak i bez pretjerane scenografske intervencije. Lampice u krošnjama, plakati na starinskim stupovima, izložba *LADO kroz desetljeća*... minimalizam s ukusom i smislom. Provesti dva dana u pripremama na prekrasnom Mažurancu s vedrom i sjajnom ekipom iz Lada, bio je više gušt nego posao”, rekla je Aleksandra Pernar koja je svojim savjetima puno pomogla u realizaciji festivala.

Uz šetnicu postavljena je i izložba *LADO kroz desetljeća* koju je pomogao realizirati nekadašnji umjetnički voditelj Ivan Ivančan. Za vizualna rješenja izložbe i pratećih materijala prvog festivala *LADO na Mažurancu* pobrinula se Katarina Matković.

Mažuranac je bio ispunjen pričama o Ladu koje je uobličio bivši umjetnički voditelj Lada Ivan Ivančan (desno)
U sklopu Festivala plesni voditelj Željko Kveštak održavao je plesne radionice u Ladovoj dvorani (dolje)

Partneri festivala bili su Etnografski muzej i Akademija dramske umjetnosti. Projekt je podržala i Turistička zajednica grada Zagreba, a održao se pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske i Grada Zagreba. Cilj Lada je da se svake godine festival dodatno programski i umjetnički razvija kako bi dobio veću vidljivost i značaj među raznolikom publikom.

Piše: Krunoslav Šokac

Ladovo novo uskrsno glazbeno izdanje *Veliko je sad veselje*

Fotografije: Petra Slobodnjak, Nikola Radovani

O Uskrsu pandemijske 2021. godine Ansambl LADO objavio je svoj najnoviji nosač zvuka *Veliko je sad veselje – hrvatske uskrsne pučke popijevke*, kojim nastavlja ispunjavati svoju zadaću prikupljanja, obrađivanja i scenskog prikazivanja najljepših primjera hrvatske glazbene baštine.

Novi nosač zvuka Ansambla LADO donosi jedanaest odabranih uskrsnih napjeva iz hrvatskih krajeva – Istre, Like, Banovine, Turopolja, Slavonije i Baranje te Dalmacije i Konavala. Glazbene obrade potpisuju Krešimir Magdić, Joško Ćaleta, Duško Topić, Alan Kanski, Marko First i Dražen Kurilovčan.

Napjev zapisan u 15. stoljeću

Napjev *Uskarsnut je naš Spasitelj* popijevka je u obradi Krešimira Magdića koja svjedoči o stoljetnoj hrvatskoj kršćanskoj tradiciji i baštini. Zapisana je u 15. stoljeću u Pjesmarici Bratovštine Svih Svetih u Korčuli. Napjev *Uskrsnu Isus doista*, koji neki teoretičari crkvene glazbe smatraju starohrvatskim koralom, zabilježen je 1757. godine u *Cithari octochordi*, najopsežnijem zborniku crkvenih napjeva tiskanom u 18. stoljeću na latinskome i hrvatskome jeziku. Posebno mjesto na ovom albumu zauzimaju napjevi iz Slavonije i Baranje jer se crkveno pučko pjevanje ovih krajeva nalazi na Listi zaštićenih nematerijalnih kulturnih dobara Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske. Na istoj listi nalazi se i turopoljski govor. Stoga dvije turopoljske popijevke, *Jezuš nam je gore vstal* i *Na čast Uskrsnuloga*, melodijski i stilski različite, možemo, osim s glazbenog, promatrati i vrednovati i s jezičnog, dijalektološkog aspekta.

Uskrsni videospot posvećen kraju stradalom u potresu

Kao prigodnu najavu novog vokalno-instrumentalnog programa, Ansambl LADO snimio je i objavio videospot uz napjev *Veseli se, o Marijo*. Tu hrvatsku uskrsnu pučku popijevku u Petrinji je zabilježio Vladimir Stahuljak, a glazbenu obradu potpisuje Joško Ćaleta. Za izradu videa zaslužan je Alen Vuković, a u glazbenoj produkciji sudjelovali su Margareta Mihalić, Matija Auker i Robert Tanasković. Značajan doprinos svakako su dale voditeljica Fototeke Hrvatske kulturne baštine Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske Sanja Grković te viši kustos Etnografskog muzeja u Zagrebu Matija Dronjić. Naime, u izradi videa korištene su i fotografije Fototeke Hrvatske kulturne baštine Ministarstva kulture i medija, kao i arhivska foto građa Etnografskog muzeja.

Kadrovi iz uskrsnog videospota Veseli se, o Marijo *(lijevo i dolje)*

Odabirom upravo ovoga napjeva za najavu novog albuma, Ansambl LADO želio je poslati poruku solidarnosti, podrške, vjere i nade u bolje sutra Petrinji i cijeloj Banovini i Posavini koje su teško stradale u potresu krajem 2020. godine. Osim što je prvi album Ansambla LADO uskrsne tematike, *Veliko je sad veselje – hrvatske uskrsne pučke popijevke* poseban je iz još jednog razloga. Snimljen je u dvorani Ansambla LADO u ožujku pandemijske 2021. godine, te je u njegovoj realizaciji, uz Orkestar, sudjelovao tek manji dio plesača pjevača – zbor od šesnaestero umjetnika Ansambla. Zborom i Orkestrom ravnali su Joško Ćaleta i Dražen Kurilovčan.

Izniman umjetnički repertoar

Uskrs i uskrsno vrijeme, uz Božić i korizmu, najvažnije je razdoblje u liturgijskoj godini u kojem je prožimanje svjetovnog i sakralnog ostavilo značajan trag u tradicijskom glazbenom izričaju, crkvenom pučkom pjevanju, kao i običajima i kulturnim praksama hrvatskog sela. Projektom naziva *Crkvena godina u hrvatskom pučkom kazivanju* LADO više od trideset godina sustavno istražuje hrvatsku pučku sakralnu glazbu, taj iznimni spoj crkvenog i tradicijskog glazbenog izričaja. Bogatstvo i raznolikost hrvatskog crkvenog pučkog pjevanja, kao i njegovo postupno osiromašenje i nestajanje pod utjecajem suvremenih kretanja u crkvenoj glazbi, ukazali su na potrebu njegova očuvanja i reinterpretiranja te su usmjerili LADO u istraživanje i tog segmenta hrvatske tradicijske kulture. Prvotno su prikupljane i obrađivane pjesme božićnoga razdoblja, a s vremenom repertoar se proširivao, i u smislu pojedinih razdoblja u crkvenoj godini, i u pogledu regionalne rasprostranjenosti popijevki. Rezultat tridesetogodišnjeg sustavnog rada je respektabilan repertoar s brojnim obradama božićnih i korizmenih pučkih napjeva i autorskih glazbenih djela inspiriranih crkvenim pučkim pjevanjem popraćen brojnim koncertima i nagrađivanim audioizdanja (*Kalvarija* – oratorij na temelju hvarskog crkvenog pučkog pjevanja Ljube Stipišića Delmate, *Raspelo – korizmeni napjevi kajkavskih krajeva* u obradi Vida Baloga i Dražena Kurilovčana te album *O Isuse, daj mi suze* – korizmeni napjevi Slavonije, Baranje, Srijema i Bačke u obradi Krunoslava Šokca i Dražena Kurilovčana).

Korizmeni spot čija se premijera očekuje 2022. godine snimljen je u Turopolju

Videospotovi umjesto korizmenih koncerata

Pandemija koja, nažalost, još traje suočila je LADO, drugu godinu zaredom, s brojnim izazovima. Planirani i uvježbani programi nisu realizirani, a neki su ugledali svjetlo dana i prije predviđenih rokova. Naime, tradicionalni korizmeni koncerti i 2021., kao i godinu prije, otkazani su zbog epidemioloških mjera iako je Ansambl LADO došao do završne faze u pripremama programa *Raspelo – korizmeni napjevi kajkavskih krajeva*. Razočaranje Ladovih umjetnika željnih publike i javnih nastupa, bilo je veliko. Kako bi barem donekle vjernoj publici nadomjestili opravdani izostanak javnih koncerata, snimljena su i objavljena dva videospota iz spomenutog korizmenog programa.

Posebno je zapažena nadahnuta izvedba *Marijina plača* s kadrovima snimljenim u potresom oštećenoj i razrušenoj zagrebačkoj katedrali. Spot je objavljen na godišnjicu snažnog potresa koji je 22. ožujka 2020. pogodio Zagreb, a posvećen je Zagrebu i svim Zagrepčanima, osobito onima koji neumorno rade na obnovi glavnoga grada. Drugi videospot za napjev *Nesem videl takvo stablo*, u izvedbi manjeg muškog vokalnog sastava, snimljen je na platou zagrebačke crkve sv. Franje Ksaverskog. Oba spota režirao je Marko Dimić.

Istodobno, Ansambl je počeo uvježbavati novi uskrsni program. Objavljen je novi nosač zvuka s potpuno novim programom koji publici planiramo uživo predstaviti za Uskrs 2022. godine.

Pogledajte video

Novi album broji jedanaest napjeva pod dirigiranjem maestra Dražena Kurilovčana i Joška Ćalete, a u izdanju Mast produkcije i Ansambla LADO, dok se za likovno oblikovanje pobrinula Ladova stalna suradnica Petra Slobodnjak.

Pogledajte video

Iva Piler u uskrsnom videospotu koji se može pogledati na Ladovu YouTube kanalu (gore lijevo)
Uskrsni program uvježbavao je i maestro Joško Ćaleta (lijevo)

Veliko je sad veselje

Piše: Livija Zgurić

Koncert Ansambla LADO *Pokraj vode Drave* na USB-u

Fotografija: Mediteran produkcija

Nakon velikog koncerta u Spaladium Areni 2016., u kojoj je LADO tada nastupio prvi put, objavljen je USB s videosnimkom tog koncerta u organizaciji Mediteran produkcije.

Dugo očekivano videoizdanje Ansambla LADO donosi dvosatnu videosnimku prvog koncerta koji je Ansambl održao na suvremenoj, velikoj pozornici Spaladium Arene u Splitu 2016. godine. Uz Ladove popularne točke poput *Podravskih svata, Zagorskih drmešara* i *Šokačkog sastanka*, na USB-u se nalaze i tri premijerno izvedene točke *Ej grišće plandovišće, Kad te moji svatovi probude* i *Ženina voja*.

Za vrhunsku produkciju snimke pobrinula se Mediteran produkcija koja je za zvuk i rasvjetu na sceni koristila najmodernije svjetske trendove i prikazala izvedbenu folklornu umjetnost u jednoj novoj dimenziji. Uz videosnimke, na USB-u se mogu pronaći i fotografije s koncerta, kao i detaljan opis svih izvedenih točaka. Snimljeni koncert, koji je priredio tadašnji umjetnički voditelj Andrija Ivančan, dio je godišnjih koncerata Ansambla LADO kojim je u studenome 2016. godine proslavio svoj 67. rođendan i posvetio ga nekadašnjem direktoru i umjetničkom voditelju dr. sc. Ivanu Ivančanu. Pri izdavanju USB sticka, za čije je vizualno rješenje zaslužan Pero Vojković, ravnateljica Ileana Jurin Bakotić nije krila zadovoljstvo završetkom projekta: "Iako redovito objavljujemo videosadržaje na našim društvenim mrežama, znamo da je posebno iskustvo držati u ruci medij na kojem se nalazi snimka. Drago mi je što smo završili posao koji je počeo moj prethodnik Krešimir Dabo, te da će naša vjerna publika napokon imati priliku pogledati snimku cijelog koncerta u svojim domovima. Nadamo se da će se osjećati kao da su u Spaladium Areni."

Posavski plesovi *jedna su od koreografija koja se može pogledati na novom USB sticku*

USB *Pokraj vode Drave* u izdanju Ansambla LADO i Mast produkcije može se pronaći na prodajnim mjestima u Zagrebu (Aquarius CD Shop, Varšavska 13; Croatia Records, Gundulićeva 3; Dancing Bear, Gundulićeva 7), Rijeci (Dallas Music Shop, Splitska 2a) i Splitu (Dancing Bear, Dioklecijanova 6). USB izdanje može se naručiti i slanjem e-maila na info@mastprodukcija.hr

Piše: Livija Zgurić

Folklor u umjetničkom srcu Zagreba

Fotografija: Petra Slobodnjak

Na pozornici ispred Hrvatskog narodnog kazališta postavljenoj proljetos za vrijeme epidemije, Zagrepčanima i njihovim gostima predstavljeni su mnogobrojni glazbeni, plesni i dramski programi na otvorenome.

U želji za što više susreta s gledateljima, a potaknuti pozitivnim iskustvima iz 2020. godine, Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu i prošlog je proljeća realiziralo *Festival Ljetne večeri*.

Počeo je svečanim koncertom povodom Dana državnosti i Dana grada Zagreba, a završio *Arsenalom ljetne noći*, programom posvećenim velikanu Arsenu Dediću. Na Festivalu je 16. lipnja, na dan prigodno nazvan *Večer folklora*, s kraćim programom sudjelovao i Ansambl LADO.

Okruživši pozornicu ispred HNK-a, publika je uživala u Ladovoj izvedbi koja je uključivala plesne i vokalno-instrumentalne brojeve. Uz *Linđo* i *Valpovačko kolo*, publici su posebno bila zanimljiva *Starovinska pivanja* u izvedbi Vlatke Hlišć i Ane Drobine. Za taj vokalni duet umjetnički voditelj Krunoslav Šokac adaptirao je i povezao *starovinsko pivanje* s otoka Mljeta i *samačko čobansko pivanje* iz Srijana (Gornja Poljica), a tradicijsko ruho za taj broj, prema predlošcima Posudionice i radionice narodnih nošnji, izradile su Ladove Jasna Dročić i Miljenka Lenđel.

Prvakinja Tamara Horvat i solist Nenad Malić jedan su od istaknutijih parova u dalmatinskom kolu poskočici

Uz podršku Turističke zajednice grada Zagreba i Francuskog instituta u Hrvatskoj, *Festival Ljetne večeri HNK u Zagrebu* otvoren je 29. svibnja svečanim koncertom u povodu Dana državnosti i Dana grada Zagreba. Umjetnički program uživo prenosila je Hrvatska radiotelevizija.

Piše: Livija Zgurić

Ansambl LADO i grad Lipik neraskidivo povezani

Fotografije: Petra Slobodnjak

Bista Zvonimir Ljevakovića pronašla svoj trajni dom u Lipiku

Bista prvog umjetničkog voditelja Zvonimira Ljevakovića svoj dom pronašla je u njegovu rodnom gradu, a po završetku obnove Lječilišnog perivoja, bit će preseljena u dio znan kao Aleja velikana

Predstavnici Grada Lipika i Ansambla LADO otkrili su 10. lipnja u Lipiku bistu profesora Zvonimira Ljevakovića, osnivača i prvog umjetničkog voditelja Ansambla LADO, pokretača Međunarodne smotre folklora u Zagrebu, koreografa narodnih plesova, istinskog umjetnika koji je zadužio hrvatsku kulturu otkrivanjem duhovnog i materijalnog bogatstva hrvatskoga sela i stvarajući neprolazne umjetničke vrijednosti koje se i danas izvode na pozornicama diljem Hrvatske i svijeta.

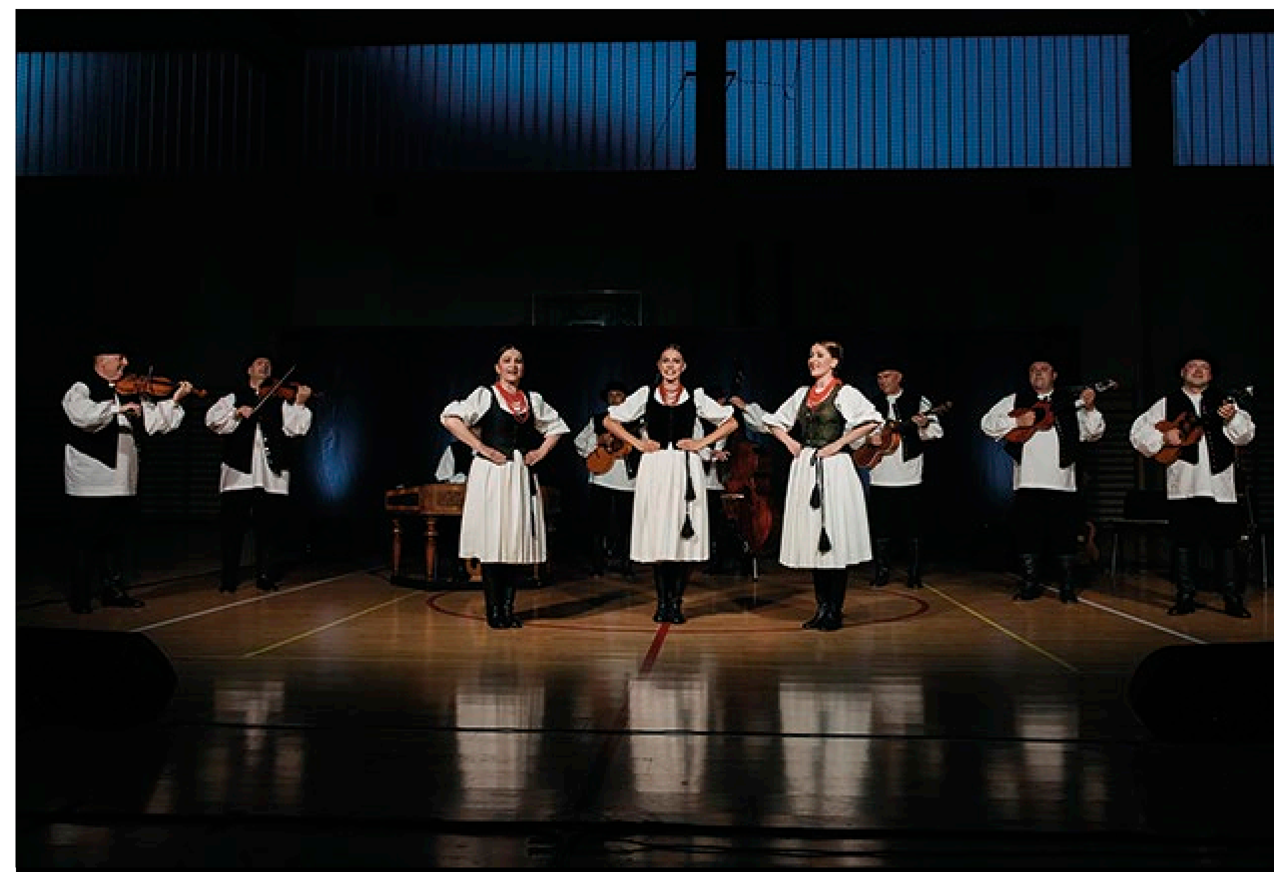
Na inicijativu umjetničkog voditelja Ansambla LADO Krunoslava Šokca, bista koju je povodom 60. obljetnice Ansambla izradio Tomislav Kršnjavi i koja se cijelo desetljeće čuvala u prostorijama Lada, pronašla je svoje mjesto u rodnom gradu ovog istinskog zaljubljenika u hrvatski folklor.

Zahvaljujući Ljevakovićevu vizionarstvu, krajem 40-ih godina prošlog stoljeća prepoznata je važnost osnivanja nacionalnog profesionalnog folklornog ansambla koji bi njegovao i predstavljao plesnu i glazbenu tradiciju Hrvatske te time čuvao kulturni identitet hrvatskog naroda. “Godine 2021. obilježava se četrdeset godina od smrti ovog našeg velikana, a želja nam je bila učiniti ovo umjetničko djelo dostupnijim i vidljivijim široj javnosti. Osim što će oplemeniti i uljepšati ionako predivan lipički perivoj, vjerujem da će biti i podsjetnik svim stanovnicima ovoga lijepog, pitomog grada o njihovu sugrađaninu koji je svojim radom zadužio hrvatsku kulturnu i folklornu scenu. Posebna zahvala ide gradonačelniku Lipika, Vinku Kasani, koji je s oduševljenjem prihvatio ovu našu inicijativu o darivanju biste građanima Lipika”, rekao je Šokac.

Gradonačelnik Lipika Vinko Kasana izrazio je veliko zadovoljstvo povratkom Zvonimira Ljevakovića u zavičaj i izrazio uvjerenje kako će ovaj korak usmjeriti Lipik u dodatnom kulturnom razvoju. Također je najavio plan da lipička osnovna škola u budućnosti nosi ime ovog velikana. Trenutačno se bista nalazi na Trgu dr. Franje Tuđmana, a po završetku obnove lipičkog Lječilišnog perivoja bit će postavljenja u dijelu perivoja pod nazivom Aleja velikana.

U postavljanje biste aktivno je bio uključen i autor, akademski kipar Tomislav Kršnjavi, koji je nazočio i njezinu otkrivanju i tom prigodom izjavio kako mu je kao umjetniku bila iznimna čast izraditi bistu drugog umjetnika.

Ljevaković je postavio temelj ne samo Ladu, već i folklornom stvaralaštvu koje maksimalno uvažava izvornost, a njegove koreografije, koje uključuju sklad plesa, glazbe, narodne nošnje i samog scenskog postava, dokaz su njegove ogromne kreativnosti. Inzistirao je na tome da se na pozornici nose najljepši primjerci originalnog narodnog ruha, a savršenstvo je tražio od svih profesionalnih i amaterskih plesača pjevača. Narodne je plesove, prikazujući ih na sceni, podignuo na visoku umjetničku razinu. Na repertoaru Lada danas se nalazi 30 Ljevakovićevih koreografija, od kojih je najveći broj, njih 20, postavljeno 50-ih godina prošlog stoljeća. *Vrličko kolo, Ladarke, Slavonske kraljice, Krčki tanac, Slavonsko kolo, Dalmatinsko kolo poskočica – Linđo, Balun, Kastavski zvončari, Posavski plesovi, Drmeš, Baranjska žetva, Valpovačko kolo,* samo su neke od izvođenijih koreografija koje izazivaju oduševljenje i divljenje domaće i svjetske publike i stručne kritike.

Po otkrivanju biste solisti i Orkestar Ansambla LADO izveli su Lipičanima cjelovečernji vokalno-instrumentalni koncert Sako leto ima nekaj novoga

Piše: Livija Zgurić

Svečani godišnji koncerti i obilježavanje 72. rođendana

Fotografije: Petra Slobodnjak, Nikola Radovani

Bunjevačko momačko kolo *ponovno je oduševljavalo publiku na godišnjim koncertima*

Nakon otkazanih koncerata 2020. godine, Ansambl LADO prošle se godine ponovno vratio publici te održao tradicionalne, svečane plesne godišnje koncerte slaveći tako 72. rođendan.

Finale koncerta bilo je rezervirano za impresivne Prigorske plesove *Zvonimira Ljevakovića*

Cjelovečernji program tradicijskih plesova i glazbenih brojeva osmislio je umjetnički voditelj Krunoslav Šokac. "Vodeći računa o važećim protuepidemijskim mjerama, a prije svega o zdravlju publike i umjetnika Ansambla LADO, program je osmišljen kao kombinacija plesnih i vokalno-instrumentalnih djela. Nakon što su godišnji koncerti 2020. godine bili otkazani, ovoga puta program je izvodio manji broj umjetnika i dalje zadržavajući visoku kvalitetu izvedbe. Cijeli koncert prate vizualizacije Ivana Lušičića u kojima je korišten dio iz fototeka Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske i Etnografskog muzeja". Publika je uživala u rado izvođenim koreografijama s Ladova repertoara poput *Prigorskih plesova*, *Bunjevačkog momačkog kola* i *Linđa*, a u koreografiji *Stari splitski plesovi* umjetnici su predstavili nedavno obnovljene splitske narodne nošnje. Na koncertu su praizvedbu imala dva glazbena broja iz Hrvatskog zagorja – *Ftičica je letala* u obradi Mladena Kosovca i *Ideju mužikaši* u obradi Bože Potočnika.

Prvi koncert Ansambl LADO održao je početkom studenoga u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog u Zagrebu. Isti program izveden je i u Trstu u organizaciji Hrvatske Zajednice u Trstu nakon 34-godišnje pauze otkad je LADO posljednji put nastupao u tom talijanskom gradu. Posljednji godišnji koncert, zatvoren za javnost, LADO je održao 26. studenoga u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu. Koliko su plesni koncerti nedostajali publici, svjedoče i neki od komentara na službenom Facebook profilu Ansambla. Nekadašnja Ladova solistica Aleksandra Ptičar zahvalila je Ladovcima na koncertu u Lisinskom: "Hvala Ladovci na divnom koncertu! Ugrijali ste nam srca i vratili nadu u novo-staro, bolje sutra! Čestitam svima od srca!"

Ponovni kontakt s publikom u Hrvatskom narodnom kazalištu i Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog za umjetnike Lada bio je posebno dirljiv

Ladove društvene mreže ispunili su dojmovi pratitelja:

Mara Filipović

Bili ste predivni, svaki me put ugodno iznenadite,
ovog puta Valpovačkim plesom – očarali ste me!

Filip Grubišić Čabo

Mene se najviše dojmilo koliko ste vi ustvari uživali u izvođenju.

Željka Lenarčič Golec

Oživjeli smo! Bilo je predivno i hvala vam na divnoj večeri.

Jasminka Čauš

Doživljaj za dušu i dugo pamćenje...
Zahvale vrhunskim izvođačima i cijeloj ekipi Ansambla LADO.

Tomislav Tk

Predivno je bilo! Naklon do poda i osobito poštovanje svima koji su jučer bili dio ovoga spektakla. Nakon napuštanja Lisinskog, lebdio sam od zadovoljstva. Veliki pozdrav svima u Ladu!

Горан М. Станков (Goran M. Stankov)

Šteta što kultura nije vlast, svima bi nam bilo mnogo bolje!

Održani koncerti
9. 11. – KD Vatroslava Lisinskog, Zagreb
14. 11. – Politeama Rossetti, Trst, Italija
26. 11. – Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu

Pišu: Nikola Obad, Livija Zgurić

Pjevajući na ljetnu turneju

Fotografije: Nikola Radovani, ŠibenikIN

U srcu splitske stare jezgre, na glasovitom Peristilu, LADO je izveo jedan od svojih koncerata u sklopu ljetne turneje

Usprkos izazovnim epidemiološkim uvjetima, LADO je uspio realizirati nekoliko vokalno-instrumentalnih koncerata tijekom ljetne turneje na oduševljenje publike u Tomislavgradu, Mostaru, Splitu, Šibeniku i Zagvozdu.

Prvakinja Dijana Banek svojom je emotivnom izvedbom publiku u Šibeniku ostavila bez daha

Ljetnu turneju solisti i Orkestar Ansambla LADO počeli su 11. srpnja koncertom u Bosni i Hercegovini, u dvorani Kulturno-informativnog centra u Tomislavgradu, koji je održan u suradnji s Općinom Tomislavgrad. Kako je koncert zbog nepovoljnih vremenskih uvjeta prebačen u zatvoreni prostor, 500-tinjak posjetitelja koji nisu uspjeli prisustvovati koncertu u dvorani, izvedbu su pratili putem izravnog videoprijenosa na vanjskom platou.

Dan poslije Ladovi su umjetnici održali koncert u Mostaru ispred Hrvatskoga doma hercega Stjepana Kosače, koji je uveličalo 200-tinjak posjetitelja, kao i generalni konzul Republike Hrvatske u Mostaru Marko Babić. Vokalno-instrumentalni program *Sako leto ima nekaj novoga*, Ladovi umjetnici izvodili su i tijekom nastavka ljetne turneje u Šibeniku, Splitu i Zagvozdu. Drugu godinu zaredom LADO je nastupio na povijesnoj šibenskoj tvrđavi Barone, a nakon koncerta s programom *LADO Electro 2020. godine*, LADO se vratio i u Split, gdje je nastupio s programom *Sako leto ima nekaj novoga*. Vokalno-instrumentalnu izvedbu Ansambla LADO na monumentalnom antičkom Peristilu pratila je domaća i strana publika uživajući u sjajnoj akustici tog prostora.

Svoju turneju, koja je zbog epidemije trajala kraće u odnosu na prethodne godine, LADO je završio koncertom u sklopu 24. kazališnih susreta *Glumci u Zagvozdu* koje Ladovi umjetnici godinama rado posjećuju i pridonose sjajnom umjetničkom programu. U petnaest glazbenih brojeva, Orkestar i solisti Lada prikazali su raznolikost glazbenih vokalnih izraza raznih hrvatskih krajeva te bogatstvo hrvatskog tradicijskog instrumentarija. Kroz koncertni program, Ladovi solisti i glazbenici prikazali su glazbenu baštinu Moslavine, Posavine, zagrebačkog Prigorja, Slavonije, Baranje, Bačke, Podravine, Međimurja i Dalmacije.

Održani koncerti
11. 7. - Kulturno-informativni centar, Tomislavgrad, BiH
12. 7. - Hrvatski dom hercega Stjepana Kosače, Mostar, BiH
14. 7. - tvrđava Barone, Šibenik
15. 7. - Peristil, Split
16. 7. - Trg glumaca, Zagvozd

Piše: Matko Matija Marušić

Prvi Ladov koncert na poznatom festivalu klasične glazbe

Fotografija: Sandro Tariba

Neočekivani glazbeni izričaj na *Osorskim glazbenim večerima.*

Hrvatska tradicijska glazba oduševila je mnogobrojnu publiku na Osorskim glazbenim večerima

U sklopu *Osorskih glazbenih večeri*, festivala klasične glazbe koji poseban naglasak stavlja na suvremeno hrvatsko skladateljsko pismo, 22. srpnja nastupio je Ansambl LADO, i to prvi put. U bogatoj povijesti festivala, rijetki su bili koncerti drukčijih glazbenih izričaja, a tradicijska glazba nije bila dijelom programske koncepcije. Stoga je nastup Ansambla LADO bio sasvim poseban koncert u programu 46. *Osorskih glazbenih večeri*, na radost publike koja svako ljeto pohodi Osor.

Solisti i Orkestar Ansambla izveli su program *Sako leto ima nekaj novoga*, za tu prigodu obogaćen tradicijskim skladbama iz osorskog podneblja – Kvarnera i Istre. Ansambl je u jednosatnom nastupu u različitim formacijama upoznao dvije stotine slušatelja s glazbom svih krajeva Hrvatske, provevši ih emocijama koje tradicijska glazba tako uspješno sažima. Već je pljesak nakon uvodnog Šokačkog sastanka, neuobičajeno dug za prvu skladbu programa, nagovijestio lijepu večer na otvorenome i obostrano zadovoljstvo, i izvođača i publike, nakon još jedne teške godine reducirane koncertne aktivnosti.

Za domaću je publiku posebno emotivna bila izvedba napjeva iz creskog mjesta Orleca, *Cviće moje ja bi tebe brala*, u glazbenoj obradi Borisa Harfmana i Joška Ćalete, otpjevanog nakon svirke na arhaičnim sopilama. Ansambl LADO stopio se s dojmljivim povijesnim ambijentom Osora, u okrilju njegove renesansne katedrale, tako da su na kraju te nezaboravne večeri ostala samo dva pitanja: Zašto Ladovci nisu nastupili već prije i kada će se vratiti?

Ladova umjetnička izvedba do posljednjeg mjesta popunila je osorski trg te oduševila domaćine i goste.

Piše: Livija Zgurić

Nastupi u pandemijsko vrijeme

Fotografije: Petra Slobodnjak, Buga Cvjetanović, Grad Đakovo, Fotoklub Kadar Slavonski Brod

Svoju koncertnu sezonu LADO je otvorio 20. svibnja nastupom na ljetnoj pozornici Muzeja za umjetnost i obrt gdje je izveo vokalno-instrumentalni program *Sako leto ima nekaj novoga.*

Prvi zagrebački koncert u atriju Muzeja za umjetnost i obrt

Uz vrhunske plesne izvedbe, poznato je kako se Ladovi umjetnici s lakoćom transformiraju i u reprezentativni folklorni zbor, a u pandemijsko vrijeme i u manji vokalno-instrumentalni ansambl. Zahvaljujući toj prilagodbi, Ansambl je održavao koncerte gotovo cijele godine na otvorenim i zatvorenim pozornicama.

Programom *Sako leto ima nekaj novoga*, osmišljenim za izvedbe Orkestra i solista Ansambla LADO, domaćoj i stranoj publici pokazalo se koliko je hrvatska tradicijska glazba bogata i raznolika, kao i sve bogatstvo hrvatskih tradicijskih instrumenata i vokalnih izričaja. Kroz jednosatni program, Ladovi solisti i glazbenici predstavljali su glazbenu baštinu Moslavine, Posavine, zagrebačkog Prigorja, Slavonije, Baranje, Bačke, Podravine, Međimurja i Dalmacije. Glazbene obrade potpisuju Božo Potočnik, Marijan Makar, Emil Cossetto, Duško Topić, Alan Kanski, Marko First i Zlatko Potočnik.

Isti je program LADO izveo pred četiristotinjak uzvanika uz pridržavanje epidemioloških mjera i 8. lipnja u sklopu ciklusa *Lisinski Atrium* koji se održavao tijekom ljetnih mjeseci na vanjskoj pozornici pokraj Koncertne dvorane Vatroslava Lisinskog, u Lipiku, gdje je otkrivena bista profesora Zvonimira Ljevakovića te u sklopu *Međunarodnih etno susreta Bilje* ispred dvorca princa Eugena Savojskog.

Plesni koncert u Slavonskom Brodu

Prvi plesni koncert, nakon mnogo mjeseci pauze uzrokovane pandemijom koronavirusa, LADO je održao u Slavonskom Brodu 11. lipnja na otvorenju *32. Brodskog glazbenog ljeta* koji na godinu posjeti nekoliko tisuća ljudi. Kolažni program sastavljen od plesnih točaka i glazbenih brojeva također je osmišljen za izvođenje za manji broj umjetnika. Uoči koncerta, solistica Irena Matica izjavila je kako je cijeli svijet pogođen pandemijom koja onemogućava normalan rad i da je Ansambl presretan i vrlo uzbuđen što ponovno ima prigodu odjenuti narodnu nošnju i spremno stati pred publiku u Slavonskom Brodu. Po povratku u Zagreb, LADO je sudjelovao na *Festivalu Ljetnih večeri Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu* na dan prigodno nazvan *Večer folklora*.

Na repertoaru nastupa u Slavonskom Brodu nalazila su se i Starovinska pivanja*, koja je priredio umjetnički voditelj Ansambla LADO Krunoslav Šokac (desno)*
Ples s krajnjeg juga Hrvatske, oduševio je publiku u srcu Slavonije (dolje)

Nastupi na Međunarodnoj smotri folklora i Đakovačkim vezovima

Sako leto ima nekaj novoga LADO je izveo i u atriju Galerije Klovićevih dvora 6. srpnja uoči festivalskog dijela *55. Međunarodne smotre folklora* na kojoj već godinama rado nastupa. Među posjetiteljima bili su i veleposlanica Kraljevine Maroko u Republici Hrvatskoj NJ. E. Nour El Houda Marrakchi i veleposlanik Države Izrael NJ. E. Ilan Mor koji nisu krili svoje oduševljenje profesionalnom izvedbom Ansambla i iskazali su želju za još snažnijim kulturnim povezivanjem naših zemalja. Koncert je održan u suradnji s Kulturnim centrom Travno.

Ladov orkestar i solisti nastupili su s vokalno-instrumentalnim programom i 3. srpnja na *55. Đakovačkim vezovima*. Jedna je to od najvećih međunarodnih manifestacija izvornog narodnog folklora koju mnogi smatraju simbolom očuvanja tradicijske baštine. Od 1967. godine okuplja zaljubljenike u folklor, tradiciju, povijest, gastronomiju i glazbu, a svake godine *Đakovačke vezove* posjeti desetak tisuća sudionika i posjetitelja. Ladov nastup uživo može se pogledati na YouTube kanalu Medijskog centra Đakovo.

Na Međunarodnoj smotri folklora *LADO redovito nastupa, a na prošlom je koncertu svoj umjetnički doprinos dala i Anita Huđek*

Orkestar Lada na jednoj od najvećih međunarodnih manifestacija izvornog narodnog folklora

Usprkos izazovnim pandemijskim uvjetima s kojima su se suočile sve umjetničke organizacije, LADO je uspio održati koncertni kontinuitet i pronašao je način kako ostati u kontaktu sa svojom publikom.

Piše: Ina Kostelac

Vrhunac dugogodišnje suradnje Lada i Śląska

Fotografije: Anna Główczyk Michnik, Petra Slobodnjak, Ina Kostelac

Prošle godine realizirana su čak dva umjetnička susreta ovih dvaju profesionalnih ansambala, u Hrvatskoj i Poljskoj.

Zajednički koncerti u Poljskoj

Ansambl LADO u lipnju je posjetio Poljsku, gdje je zajedno s poljskim folklornim Ansamblom pjesama i plesova Stanisława Hadyne Śląsk, održao koncerte u Koszęcinu, Krakovu i Katowicama. Prvi koncert u Poljskoj LADO je održao 27. lipnja u *off programu* festivala *Śląsk Days* Koszęcin. LADO je nastupio s cjelovečernjim koncertom uz oduševljenje i pljesak publike već od prve minute izlaska na scenu. Osobito oduševljenje publike izazvala je skladba *Zelinski mužikaši* u izvedbi Orkestra Lada te koreografija *Bunjevačko momačko kolo*. Tijekom boravka u Koszęcinu Ansambl LADO imao je čast biti ugošćen u rezidencijalnoj palači Ansambla Śląsk obnovljenoj sredstvima Europske unije i sjedištu Ladovih domaćina.

Sljedeći koncert održan je 29. lipnja u dvorani kongresno-koncertnog centra u Krakovu koja u redovnom kapacitetu prima i do dvije tisuće gledatelja. Kako navodi počasni konzul Republike Hrvatske u Poljskoj g. Paweł Włodarczyk, zahtjevna krakovska publika na Ladov program i profesionalnu izvedbu reagirala je brojnim pohvalama.

Posljednji zajednički nastup dvaju ansambala održan je u Katowicama 30. lipnja u prostoru gradskog kulturnog centra, a završio je stajaćim ovacijama publike. Nadvojvodstvo Šleske pokrajine je između dvaju nastupa uručilo nagrade učenicima koji su pobijedili na kvizovima znanja o Hrvatskoj.

Koncerti su bili održani u organizaciji Konzulata Republike Hrvatske u Krakovu u partnerstvu s gradovima Krakovom i Katowicama, Šleskim vojvodstvom i u suradnji s Ansamblom Śląsk te uz potporu Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske. LADO je izvodio cjelovečernji program, obuhvativši gotovo sve hrvatske regije, podjednako zastupivši zaštićenu kulturnu baštinu s UNESCO-ova popisa i liste Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske.

Ansambl LADO poljskoj je publici pokazao impresivne narodne nošnje i koreografiju Valpovačko kolo

Koncerti humanitarnog karaktera

Valja spomenuti kako su na inicijativu počasnog konzula Paweła Włodarczyka koncerti u Krakovu i Katowicama bili humanitarnog karaktera, a prihod od prodaje ulaznica bio je namijenjen obnovi potresom oštećenih zgrada u gradu Zagrebu. Na koncertu u Krakovu puštena je i videosnimka novoizabranog zagrebačkog gradonačelnika Tomislava Tomaševića koji je zahvalio na organizacijskoj pomoći Gradu Krakovu i na solidarnosti svim gledateljima koji su kupnjom ulaznice za Ladov koncert pomogli u prikupljanju sredstava za obnovu zgrada oštećenih potresom. Valja spomenuti i kako su Krakov i Zagreb gradovi prijatelji od 1975. godine, što je istaknuto i u uvodnim govorima. Ova turneja trebala se održati prošle godine povodom obilježavanja hrvatskog predsjedanja Vijećem Europske unije, a ravnateljica Ansambla LADO Ileana Jurin Bakotić iskazala je zadovoljstvo održanim koncertima. “Posebno nam je drago što smo i izvan hrvatskih granica mogli sudjelovati na humanitarnim koncertima koji zaista dokazuju veliku solidarnost i prijateljstvo naših dviju zemalja.”

Mala Hrvatska u Poljskoj

Koliko su jake veze Poljske i Hrvatske, govori i podatak kako je počasni konzul Wlodarczyki u Krakovu otvorio *Malu Hrvatsku*. Riječ je o prostranom parku posvećenom Hrvatskoj, s plažom i rekreacijskom zonom, Avenijom hrvatskih zvijezda, uglednika koji povezuju naše dvije zemlje, kao i niz sadržaja koji nude informacije o Hrvatskoj.

Lado i Śląsk u projektu *Folk_Like It*

Cjelovečernji koncert poljskih folklornih plesova i pjesama održan je 24. studenoga u Kazališno-koncertnoj dvorani “Ivana Brlić-Mažuranić” u Slavonskom Brodu, a Ansambl LADO je, kao gost, poljskim kolegama otvorio koncert koreografijom *Prigorski plesovi*. Koncert je pratila i izložba poljskih narodnih nošnji u predvorju Dvorane. Izniman doprinos projektu dala je i Kazališno-koncertna dvorana “Ivana Brlić-Mažuranić” i njihova ravnateljica Sanja Nuhanović koja je prepoznala značaj ovog projekta i unatoč strogim epidemiološkim mjerama nadležnih institucija omogućila održavanje koncerta za slavonsku publiku.

Poljski su umjetnici izveli impresivan program u Kazališno-koncertnoj dvorani "Ivana Brlić-Mažuranić"

Program je održan u sklopu *FOLK_Like it* – najnovijeg projekta jedne od najvećih poljskih kulturnih institucija – Ansambla pjesama i plesova Stanisława Hadyne Śląsk. Uz koncert u Hrvatskoj, Ansambl Śląsk održao je koncerte i u Srbiji, Mađarskoj i Slovačkoj.

Ovo je nastavak izvrsnih odnosa između kulturnih ustanova u prijašnjim obrazovnim i umjetničkim pothvatima i zasigurno će u budućnosti pridonijeti razvoju programa kulturne razmjene.

Ravnateljica Ileana Jurin Bakotić s počasnim konzulom Pawełom Włodarczykom

Održani koncerti
27. 6. – off program manifestacije Śląsk Days Koszęcin
29. 6. – ICE Krakow Congress Centre, Krakov
30. 6. – Katowice City of Gardens, Institute of Culture, Katowice
24. 11. – Kazališno-koncertna dvorana “Ivana Brlić-Mažuranić”, Slavonski Brod

LADO i ŚLĄSK u Poljskoj i Hrvatskoj

Piše: Ina Kostelac

TANEC i LADO zajedno u Sjevernoj Makedoniji

Fotografije: Ohrid Summer Festival, Deni Sinadinovski

Ansambl LADO nakon gotovo 20 godina ponovno je posjetio Sjevernu Makedoniju

Nakon 19 godina, Ansambl LADO posjetio je Sjevernu Makedoniju, gdje je s nacionalnim makedonskim folklornim ansamblom TANEC održao koncerte u Bitoli i Ohridu.

Prvi su koncert nacionalni ansambli LADO i TANEC održali 26. srpnja u amfiteatru na ruševinama antičkog grada Herakleе pokraj Bitole pred gotovo 2000 ljudi, čime je svečano otvorena 51. sezona državnog festivala *Ilindanski dani*. Makedonskoj publici LADO je predstavio *Stare splitske plesove, Baranjsko momačko kolo, Lindo - dalmatinsko kolo poskočicu* i *Valpovačko kolo*.

Cjelovečernji koncert naziva *TANEC i LADO pod zvijezdama* održan je 28. srpnja u *off-programu* manifestacije *Ohridsko ljeto*, na velikoj sceni antičkog kazališta pred 1500 posjetitelja. Prihod od prodaje ulaznica ovog humanitarnog koncerta bio je namijenjen jedinicama intenzivne njege COVID bolnica u Sjevernoj Makedoniji.

Ovi koncerti nastavak su dugogodišnje suradnje dvaju ansambala, a planiraju se i nastupi u Hrvatskoj sredinom 2022. godine kada će ljubitelji tradicijske umjetnosti moći uživati u makedonskoj baštini. Koncerti su održani u organizaciji 51. Republičkog festivala narodnih pjesama i igara *Ilindanski dani Bitola* i 61. festivala *Ohridsko ljeto* u partnerstvu s Ansamblom narodnih plesova i pjesama Sjeverne Makedonije TANEC te uz financijsku potporu Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske.

Martin Vučić, ravnatelj Ansambla TANEC, izrazio je zadovoljstvo što su dva nacionalna ansambla održala zajedničke koncerte u Sjevernoj Makedoniji koje je domaća publika dugo očekivala i dočekala ih stajaćim ovacijama. Nada se ponovnoj suradnji i koncertima u Hrvatskoj, osobito pred brojnom makedonskom zajednicom.

LADO je posljednji put nastupao u Sjevernoj Makedoniji 2002. godine, a posljednji susret s Ansamblom TANEC zbio se u srpnju 2018. godine u Bosni i Hercegovini kada su nastupali zajedno s Ansamblom KOLO iz Srbije u sklopu VII. Međunarodne večeri folklora *Vionica 2018*.

Uz dobre domaćine i kolege iz Ansambla TANEC, održani su koncerti u Bitoli i Ohridu

Održani koncerti
26. 7. – Amfiteatar Heraklea, Bitola
28. 7. – Antički teatar, Ohrid

Piše: Ina Kostelac

Nakon 34 godine ponovno u Trstu

Fotografije: Hrvatska zajednica u Trstu

Koncert Lada održan pred dirnutom publikom kazališta Politeama Rossetti

Svečani godišnji plesni koncert Ansambl LADO je održao i u jednoj od najutjecajnijih talijanskih umjetničkih kuća – kazalištu Politeama Rossetti u Trstu, 14. studenoga, u organizaciji Hrvatske zajednice u Trstu. Koncert je realiziran uz potporu talijanske regije Friuli-Venezia Giulia (Furlanija-Julijska krajina) i Fundacije CRTrieste.

Umjetnički program sačinjen od tradicijskih plesova i glazbenih brojeva iz hrvatskih krajeva priredio je umjetnički voditelj Ansambla LADO Krunoslav Šokac, a 600-tinjak gledatelja u prepunoj dvorani pljeskom je pozdravljalo umjetnike na početku svake točke. Svečanom koncertu nazočili su visoki dužnosnici, uključujući generalnu konzulicu Republike Hrvatske u Trstu Nevenku Grdinić te konzulicu savjetnicu Davorku Sarić. Gian Carlo Damir Murković, predsjednik Hrvatske zajednice u Trstu, ujedno je inicijator i organizator dugo očekivanog koncerta. Gian Carlo Damir Murković zahvalio je Ansamblu LADO na dolasku u Trst te naglasio važnost ovog događaja u turbulentnom vremenu koronakrize. Dodao je kako je ponosan što je Hrvatska zajednica otvorila svoja vrata ljubiteljima folklora uz tako bogat program "za dušu".

"Usprkos brojnim izazovima s kojima smo se suočili od početka pandemije te otkazivanjima planiranih inozemnih gostovanja, zahvaljujući upravo entuzijazmu i predanosti Hrvatske zajednice u Trstu, ali i povoljnoj epidemiološkoj situaciji u Italiji, održali smo dugo očekivano gostovanje. Unatoč geografskoj blizini, brojnoj hrvatskoj zajednici i kulturnim vezama s Trstom, Ansambl LADO posljednji je put u tom gradu gostovao davne 1987. godine. Iznimno nam je drago što je publika nagradila naš rad i trud odazvavši se u tako velikom broju i vjerujemo kako smo ovim susretom otvorili nove mogućnosti češće i intenzivnije kulturne suradnje naših dviju zemalja", izjavila je Ileana Jurin Bakotić, ravnateljica Ansambla LADO.

Hrvatska zajednica u Trstu, na čelu s Gian Carlom Damirom Murkovićem, ugostila je LADO

Ansambl LADO za talijansku je publiku izveo rado izvođene *Prigorske plesove, Bunjevačko momačko kolo, Valpovačko kolo, Linđo* i *Stare splitske plesove.* Program je uključio i dva nova glazbena broja iz Hrvatskog zagorja – *Ftičica je letala* u obradi Mladena Kosovca i *Ideju mužikaši* u obradi Bože Potočnika.

Piše: Livija Zgurić

Borna Šercar's Jazziana Croatica feat. LADO na Sceni Amadeo

Fotografija: Robert Gašpert

Tradicionalni nastup na Sceni Amadeo, prošle godine imao je i humanitarni značaj. Jazziana Croatica feat. LADO nastupili su u sklopu akcije *Korak u život*.

Humanitarnom koncertu prisustvovala je i ministrica kulture i medija gospođa Nina Obuljen Koržinek

Rotary club Zagreb Kaptol još je 2008. godine pokrenuo jednu od najuspješnijih i najdugovječnijih akcija – *Korak u život* kojom se svake godine osiguravaju stipendije za mlade ljude, koji po završetku srednje škole moraju napustiti domove za nezbrinutu djecu i udomiteljske obitelji, a oni koji imaju želju, no ne i mogućnosti, uz stipendiju mogu nastaviti fakultetsko obrazovanje. Naime, u Hrvatskoj svake godine 200-tinjak djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi iz dječjih domova i udomiteljskih obitelji završava srednju školu, a ponekad čak i namjerno padaju četvrti razred srednje škole, zbog straha od budućnosti. Od početka akcije osigurana su sredstva za više od 200 stipendija, a uz Rotary club Zagreb Kaptol, u akciju su uključene najveće hrvatske kompanije, kao i mnoga imena hrvatskog sporta, glazbe i kulture.

Akciji se 2021. godine priključio i Ansambl LADO. U sklopu programa Scene Amadeo na kojoj LADO godinama nastupa s raznim vokalnim i vokalno-instrumentalnim programima, s Jazzianom Croaticom Borne Šercara izveo je zajednički program *Ples bure i vatre* u Galeriji Klovićevi dvori. Koncertu je prisustvovala i ministrica kulture i medija Republike Hrvatske Nina Obuljen Koržinek.

Zvonko Biljecki, predsjednik Rotary kluba Zagreb Kaptol, ističe kako često od studenata bez odgovarajuće roditeljske skrbi čuje kako bez ove petogodišnje pomoći ne bi imali šanse za život, te da je danas, zahvaljujući tim stipendijama, Hrvatska bogatija za obrazovane liječnike, informatičare, kroatiste i obrazovane ljude mnogih drugih zanimanja.

Svaki kupac ulaznice na dar je dobio originalnu grafiku hrvatskog slikara Vatroslava Kuliša otisnutu posebno za ovaj koncert.

Ansambl LADO svake se godine uključuje u razne humanitarne akcije, a prošle se godine s posebnim zadovoljstvom odazvao projektu *Korak u život*.

Pišu: Borna Šercar, Livija Zgurić

Rose of Zagorje – novi videospot Jazziane Croatice i Ansambla LADO

Fotografije: Petra Slobodnjak, Nikola Radovani, Željko Kveštak

Nakon prvog spota *Vještice s Kleka* kojim se 2019. godine publika upoznala sa zajedničkim projektom Ansambla LADO i Jazziane Croatice Borne Šercara, prošle godine predstavljen je videospot *Rose of Zagorje* koji govori o Veroniki Desinićkoj – zagorskoj ruži čiji je jedini grijeh bila ljubav.

Nastavak suradnje

Novi videospot *Rose of Zagorje* Jazziane Croatice Borne Šercara i Ansambla LADO premijerno je prikazan 23. prosinca na CMC televiziji i YouTube kanalu Croatia Recordsa. Nastavak je to suradnje iz 2019. godine koju je nakratko zaustavila pandemija koronavirusa. Nakon prvog spota *Vještice s Kleka* kojim su tada upoznali publiku sa zajedničkim projektom, *Rose of Zagorje* govori o Veroniki Desinićkoj. Predaja govori o događajima iz 15. stoljeća kada je velikaš Fridrik Celjski jašući pitomim zelenim brežuljcima Hrvatskog zagorja upoznao prekrasnu, ali siromašnu seljanku Veroniku iz Desinića, mjesta nedaleko od dvorca Velikog Tabora. Na prvi pogled planula je ljubav velika kao zelena zagorska prostranstva, no ne odobrava je Fridrikov otac Herman II., koji na sve načine pokušava razdvojiti dvoje zaljubljenih.

Stvaranje novog smjera

Jazziana Croatica, predvodnik instrumentalnog etno jazza, od svog osnutka 2009. godine nastoji očuvati hrvatsku glazbenu baštinu kroz nove standarde suvremenog jazz izričaja. Glazbenici Jazziane na čelu s Bornom Šercarom surađivali su s mnogim glazbenim imenima poput Josipe Lisac, Tamare Obrovac, Matije Dedića, Ante Gela i Hrvoja Rupčića, a 2019. godine toj listi prestižnih imena pridružio se i LADO. S ciljem očuvanja raznovrsnih žanrova, počela je suradnja s Ladom kao nacionalnim folklornim ansamblom, ali i trajnim i neprikosnovenim simbolom tradicije i kulture. No, cilj spajanja Jazziane Croatice i Lada nije puko obrađivanje postojeće tradicionalne glazbe, već stvaranje sasvim nove vrijednosti, posve novog smjera, jedinstvene hibridne forme u kojoj se u suzvučju isprepliću tradicionalno pjevanje Ladarica i otvorena džezistička

forma Jazziane, što ju je proželo novom svježinom. Kroz tu suradnju oživljavaju se poznate i neke gotovo zaboravljene priče i legende poput onih o Veroniki Desinićkoj, Kosjenki i Ružici gradu.

Grad u ulozi negativca

Redatelj i scenarist Duje Kundić u novom videospotu napravio je moderni preokret u žanru bajke: "Legenda o Veroniki dio je hrvatskoga folklora koji sam odlučio smjestiti u moderno okruženje – urbanu sredinu. Grad suptilno preuzima ulogu negativca, a s time se većina ljudi može poistovjetiti. Tako grad postaje posrednik preko kojeg neobični spoj Lada i jazza Borne Šercara približavamo široj publici." Ovim projektom Ansambl LADO nastavlja sa svojom edukativnom zadaćom predstavljanja zaštićenih nematerijalnih dobara koja se nalaze na UNESCO-ovim popisima ili, kao u ovom slučaju, u Registru nematerijalnih dobara Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske. Umjetnice Lada koje su se izvrsno snašle u harmonijskim izazovima jazz izričaja, uvježbavao je glazbeni voditelj-dirigent Bojan Pogrmilović. Skladbu, tekst i aranžman potpisuje Borna Šercar, redatelj i scenarist videospota je Duje Kundić, producent Krunoslav Šokac, snimateljica Andrea Kaštelan, asistentica režije Ana Skinner, a za montažu je zaslužan Sandro Baraba.

Hrabrog viteza u potrazi za Veronikom uprizorio je Matej Gluščić

U nesvakidašnjem kadru sa snimanja spota Rose of Zagorje, *Veroniku Desiničku utjelovila je Maja Putak*

Zajednički album *Untamed* izlazi na proljeće

Videospotom *Rose of Zagorje* najavljuje se album Jazziane Croatice i Ansambla LADO koji izlazi početkom 2022. godine. Autor Borna Šercar ističe kako je suradnja s Ladom kruna njegova dosadašnjeg stvaralaštva i djelovanja s Jazzianom. "Nakon nekoliko iznimno uspješnih koncertnih nastupa Jazziane i Lada u 2021., vidjelo se i po reakcijama publike i po zadovoljstvu izvođača da sam uspio organski spojiti ta dva ansambla – instrumentalnu razigranost Jazziane i profesionalnu snagu Lada. Snimanje studijskog albuma koji izlazi u proljeće 2022. samo je potvrdilo da je riječ o iznimnom projektu na kojem se dogodio "flow" – i glazbeni i, još važnije, međuljudski, a to je onda sve rezultiralo dodatnom motivacijom. Oduvijek me fasciniralo komponiranje, a posebno spajanje riječi s glazbom. Tematika pjesama su hrvatske legende, mitovi i priče – vile, vještice, divovi, mitska bića – a dodana vrijednost ovog projekta je što su neke od ovih legendi pod zaštitom Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske. Dugo je trebalo da ta fascinacija i želja iziđu, da se materijaliziraju u osam pjesama koje sam skladao, napisao tekst i aranžman za Jazzianu i LADO, a koje će se naći na novom albumu naziva *Untamed*, zaključuje Borna Šercar.

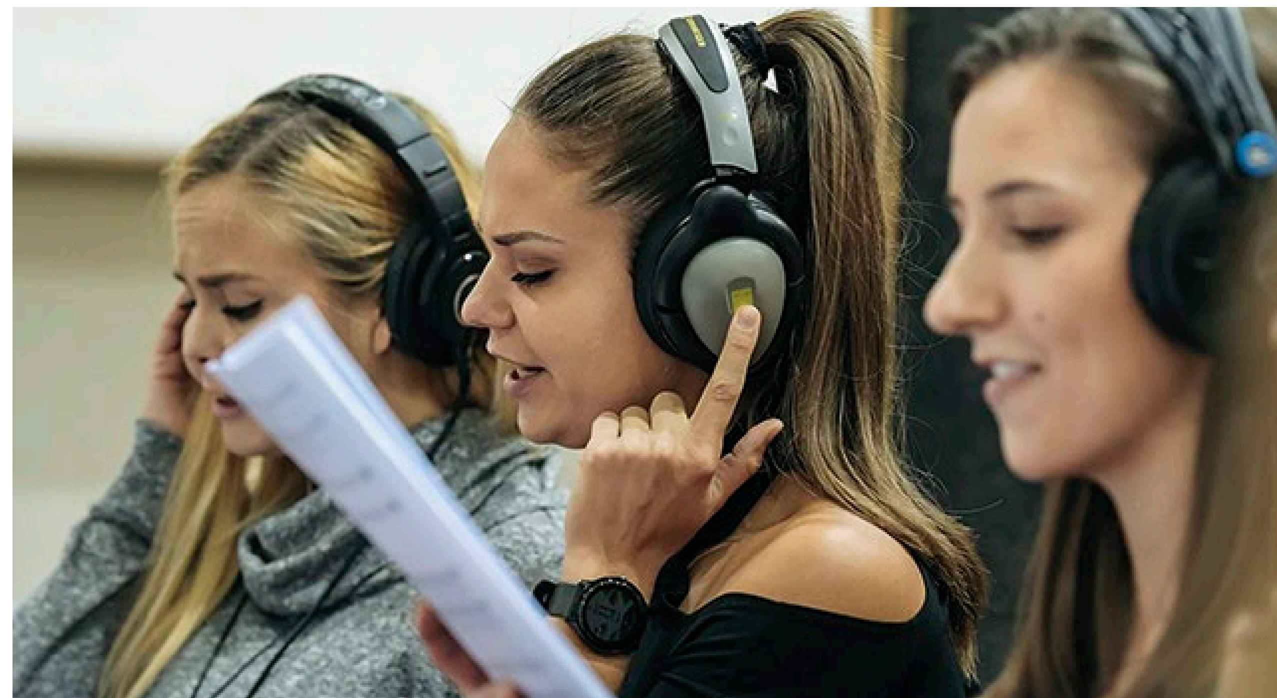
Borna Šercar i Ansambl LADO surađuju od 2019. godine, a kruna zajedničkog stvaralaštva ogledat će se u albumu koji izlazi uskoro.

Pogledajte video

Borna Šercar izjavio je kako ga zajednički projekt Jazziane Croatice i Lada ispunjava iznimnim zadovoljstvom

Na snimanju glazbenih brojeva s albuma Untamed *koji izlazi početkom 2022. godine – Anita Huđek, Klara Kašnar i Doroteja Juratović*

Jazziana Croatica feat. LADO

Piše: Alan Kanski

Glazba Orkestra Lada osvaja publiku i u izazovnim okolnostima epidemije

Fotografije: Nikola Radovani, Petra Slobodnjak

Osmišljavajući program pojedinog nastupa Orkestra uvijek se promišlja o sadržajnoj raznolikosti i atraktivnosti i nastoji se prikazati bogatstvo hrvatske tradicijske glazbe, što se pokazalo kao sjajan pristup i u godini iza nas tijekom koje su, epidemiji usprkos, realizirani brojni zanimljivi nastupi.

Sva nadanja da će 2021. godina donijeti konačan prekid ove teško izdržive epidemije i da će nam donijeti normalan život i rad, opet su izbrisana, kao i mnogi planovi i nastupi koji, shodno tome, nisu mogli biti održani. No, to ne znači da je LADO stao. Naprotiv, osmišljena su nova rješenja koja su mogla biti ostvarena zadovoljavajući mjere zdravstvene zaštite koje su bile na snazi.

U vrijeme kada nismo mogli održavati koncerte uživo, planirali smo i održavali tonska snimanja u Ladovim prostorijama. Uvježban je i snimljen uskrsni program, koji u to vrijeme nikako nije mogao biti održan uživo, a izdan je i album hrvatskih uskrsnih pučkih popijevki *Veliko je sad veselje*. Uz to, snimljeni su i neki narodni napjevi i plesovi, poput *Sava je, Dunav je / Haj, haj, neka, neka* koji su također objavljeni na Ladovu YouTube kanalu i na društvenim mrežama, sve sa željom da se LADO približi svojoj publici na tada jedini mogući način.

Okupiti dovoljan broj glazbenika kako bi se što kvalitetnije realizirao pojedini projekt, bio je također zahtjevan zadatak uzimajući u obzir epidemiološke mjere zaštite kojih se Ansambl LADO pridržavao. Ograničen broj glazbenika, koji je u isto vrijeme mogao raditi na istom mjestu, rad u dvije, a povremeno i više grupa, s obveznim maskama na licu i distancom među izvođačima – sve to otežavalo je organizaciju svakodnevnog rada. Probe, nastupi i snimanja nama glazbenicima, kolegama plesačima pjevačima, ali i tehničkoj službi koja je morala vrlo aktivno sudjelovati u pripremama i realizaciji svih projekata bez obzira ne mjesto održavanja, bili su iznimno otežani. Jasno je kako su sve službe u našoj ustanovi imale mnogo zahtjevniji i izazovniji rad u pandemijskim uvjetima.

Unatoč tome, broj nastupa Ansambla LADO u 2021. godini više je nego zadovoljavajući. Većina koncerata i kraćih nastupa ipak je održana, čak i inozemna kraća gostovanja u Sjevernoj Makedoniji i Poljskoj u periodu između valova epidemije. Program Orkestra i solista *Sako leto ima nekaj novoga* pokazao se idealnim u vrijeme pooštrenih zdravstvenih mjera jer je zahtijevao manji broj izvođača, a u isto je vrijeme demonstrirao kvalitetu programa koji je najviše izvođen u prvom dijelu godine. Održani su mnogobrojni nastupi u Slavoniji (Vukovar, Lipik, Bilje, Đakovo) preko Splita, Šibenika do Zagvozda. Koncerti su održani i u susjednoj Bosni i Hercegovini – u Mostaru i Tomislavgradu.

Orkestar je imao nekoliko kraćih samostalnih nastupa – jedan u sklopu festivala *Lado na Mažurancu*, što je iznimno kvalitetno osmišljen dvodnevni program festivalskog karaktera smješten u prekrasan rujanski ambijent nedovoljno iskorištenog parka na Mažurancu. Drugi nastup održan je u Svetom Ivanu Zelini, na memorijalnom koncertu Črnkova popevka zvoni, 8. listopada, na kojem je Orkestar Lada, sudeći prema reakcijama publike koja svaki put izrazitom srčanošću dočeka naše glazbenike na pozornici, vrlo rado viđen gost.

Ulazeći u novu koncertnu sezonu nadamo se kontinuiranom umjetničkom i radnom procesu koji će nam omogućiti predstavljanje bogatog repertoara Lada što češće i što većem broju ljudi.

Usprkos svim okolnostima, glazbenici Lada prenoslili su glazbenu čaroliju publici diljem zemlje i svijeta

Prezentacije hrvatskih tradicijskih glazbala, kao dio edukativne komponente djelovanja Orkestra Lada, značajan su i zanimljiv projekt koji, osim prezentacije hrvatskih tradicijskih glazbala, polaznike poučava o nastajanju, upotrebi i raširenosti pojedinih instrumenata. Edukativne radionice, koje su već dulje dio Ladovih obrazovnih aktivnosti, prilagođavaju se polaznicima pa tako postoji program za djecu od predškolske i školske dobi, do polaznika odrasle i starije dobi

Orkestar Lada i izazovi u 2021.

Piše: Livija Zgurić

Božićni koncerti Ansambla LADO

Fotografije: Petra Slobodnjak, Valerio Baranović

U sklopu božićnih koncerata zbor i Orkestar tradicionalno su nastupili u Župi svetog Antuna Padovanskog u Zagrebu

Punih trideset godina Ansambl LADO održava svoje božićne koncerte kojima kroz program tradicijskih božićnih napjeva iz hrvatskih krajeva dočarava dugu i plodonosnu stvaralačku povijest raznih hrvatskih regija. Hrvatsku sakralnu baštinu tijekom ova tri desetljeća LADO je predstavljao u mnogim gradovima u Hrvatskoj i inozemstvu.

Novi jednosatni božićni program pod nazivom *Srićna noć je prispila* Ansambl LADO izveo je u Šibeniku, Otočcu, Rijeci, Svetom Ivanu Zelini, Zagrebu i Varaždinu. Program su priredili umjetnički voditelj Ansambla LADO Krunoslav Šokac i glazbeni voditelj-dirigent Bojan Pogrmilović. Na repertoaru su se našle svima dobro poznate hrvatske božićne pjesme kao što su *Veselje ti navješćujem*, *Oj djetešce moje drago* i *Radujte se narodi*, ali i široj publici manje poznate obrade božićnih pučkih popjevaka i napjeva koji pripadaju starinskom sloju hrvatske tradicijske i crkvene pučke glazbene prakse.

Tako je publika imala prigodu čuti poznate i manje poznate božićne napjeve Hrvatskog zagorja, Turopolja, Slavonije, Baranje, Međimurja, Gradišća, Dalmacije i Dubrovnika. Program sadrži 19 glazbenih brojeva u obradi nekih od najpoznatijih glazbenih aranžera – Bože Potočnika, Tomislava Uhlika, Ivice Ivankovića, Dražena Kurilovčana, Joška Ćalete, Dinka Fia, Zorana Jakunića i Branka Ivankovića. Uoči koncerta u Mramornoj dvorani Povijesnog i pomorskog muzeja Hrvatskog primorja Rijeka, voditelj Orkestra Alan Kanski i Stjepan Večković, glazbenik solist, održali su prezentaciju tradicijskih glazbala. S božićnim programom LADO je drugi put ove godine posjetio Šibenik i prvi put održao koncert u Kući umjetnosti Arsen.

Također je drugi put posjetio i Sveti Ivan Zelinu. Nakon rujanskog koncerta Orkestra Ansambla LADO na memorijalu *Črnkova popevka zvoni*, Ansambl je božićni koncert izveo u crkvi sv. Ivana Krstitelja. Koncert u crkvi sv. Antuna Padovanskog u Zagrebu snimala je Hrvatska radiotelevizija, a emitiran je 23. prosinca na Drugom programu Hrvatske televizije. Božićna turneja tradicionalno je završila u Varaždinu, u katedrali Uznesenja Blažene Djevice Marije na nebo.

Posebno dirljiva bila je uspavanka Oj djetešce moje drago *u Kući umjetnosti Arsen u Šibeniku*

Održani koncerti

14. 12. – Kuća umjetnosti Arsen, Šibenik
15. 12. – Župa Presvetog Trojstva, Otočac
16. 12. – Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja, Rijeka
17. 12. – crkva svetog Ivana Krstitelja, Sveti Ivan Zelina
20. 12. – Župa svetog Antuna Padovanskog, Zagreb
21. 12. – katedrala Uznesenja Blažene Djevice Marije na nebo, Varaždin

Piše: Livija Zgurić

Omiljeni zagrebački Advent ušao i u Ladovu dvoranu

Fotografija: Petra Slobodnjak

LADO se priključio nagrađivanom projektu Turističke zajednice grada Zagreba.

Više puta nagrađivanom *Adventu u Zagrebu*, prvi se put pridružio i Ansambl LADO, koji je za građane i posjetitelje Zagreba otvorio svoja vrata na Trgu Republike Hrvatske. Iako je prvotno planirano održavanje plesnih i božićnih programa, zbog nepovoljne epidemiološke situacije u Ansamblu, na zadovoljstvo umjetnika i publike, održana su dva božićna koncerta. U folklornoj zborskoj izvedbi, LADO je prenio tradicijski duh hrvatskog Božića izvevši poznate, ali i široj publici manje poznate obrade božićnih pučkih popjevaka i napjeva. U okićenom parku Mažurancu prolaznici su tijekom adventa mogli razgledati izložbu *LADO kroz desetljeća*koja je nekoliko mjeseci prije bila dio prvog festivala *LADO na Mažurancu*. U svojoj zahvali Ladu na sudjelovanju na *Adventu Zagreb 2021*. kao najznačajnijem turističkom proizvodu Turističke zajednice grada Zagreba, Martina Bienenfeld, direktorica TZGZ-a, istaknula je kako su rezultati pokazali da je ovo "tranzicijsko i hibridno izdanje *Adventa Zagreb* privuklo posjetitelje i brojne turiste", te kako je LADO "važan dio cjelokupne adventske platforme". Stoga s radošću svi očekujemo novo izdanje *Adventa Zagreb* – novu kulturno-gastronomsku ponudu i, naravno, nove koncerte.

Pogledajte video

Solistica Kristina Opačić Vrućina osvojila je srca gledatelja u sklopu zagrebačkog Adventa

U Ladovoj dvorani publika je poznate božićne napjeve pjevala s umjetnicima, a jednosatni program bio je sastavljen od pjesma iz raznih hrvatskih krajeva. O uspješnosti programa svjedoči i najava Turističke zajednica grada Zagreba o uključivanju Lada u adventski program i sljedeće godine.

Piše: Livija Zgurić

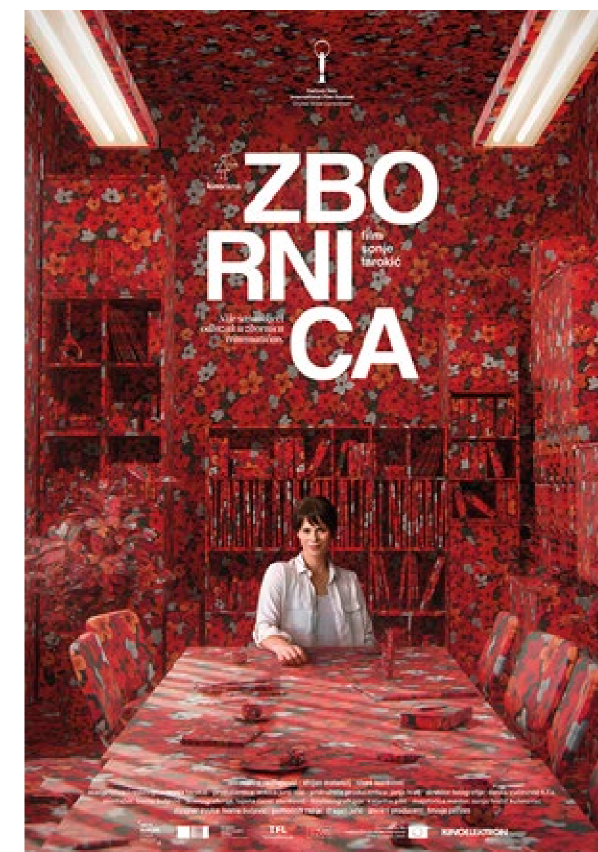
LADO u *Zbornici*

Zahvaljujući filmu Sonje Tarokić, publika je imala priliku poistovjetiti svoje radno okruženje upravo s onim prikazanim u filmu – zbornicom.

Još u siječnju 2019. godine počeli su prvi razgovori oko korištenja Ladovih napjeva koje je mlada i talentirana redateljica Sonja Tarokić željela iskoristiti u filmu kao doprinos emocionalnom naboju radnje, scenarija i dramaturgije. Sve odabrane pjesme sadržavaju simboliku koja dodatno potkrepljuje fabulu filma, a stihove napjeva *Paune moj* redateljica je upisala i u sam scenarij. Središnji dio stihova "Na čije će dvore pasti, paune moj, paune moj...", ističe redateljica, kao da simbolično govori i tumači kako je potrebno odabrati stranu. *Malo Međimurje* odabrano je kako bi svojom sjetnom melodijom dodatno naglasilo razdor među kolegama u školi, dok se melodija *Linđa* koristila kako bi se stvorila napetost i stekao dojam ponavljanja.

Ladova je glazba bila iznimna inspiracija redateljici, koja kaže kako ju je slušala cijelo vrijeme dok je pisala scenarij. "Bez te glazbe to ne bi bio taj film. Kad čujemo folklor, tu narodnu pjesmu, pogotovo u Ladovoj izvedbi, imamo dojam da je emocija koju glavni lik Anamarija proživljava u filmu naslijeđena, da ima povijest, da nam je zajednička i da su je generacije prije nas već proživjele. Upravo je to važan faktor priče i emocije filma. Neizmjerno sam sretna što smo surađivali s Ansamblom LADO, što su nam dopustili koristiti glazbu i prepoznali koliko je ona važan segment i kako je u suživotu s pričom filma. Nadam se da će i ljudi prepoznati emociju koju donosi folklor", rekla je Tarokić.

Gledatelji izvan Hrvatske, koji ne razumiju riječi pjesama, snažno reagiraju na glazbu i emociju koja proizlazi iz načina njezine izvedbe. "Stranci na inozemnim projekcijama razumiju ključne osjećaje koje proizlaze iz njih, čak i kada ne znaju što znače riječi pjesama. Zapravo, nije bilo situacije u kojoj sam pokazivala dijelove filma, a da same pjesme nisu bile centar pažnje. Jednostavno nose tu jednu emotivnu univerzalnost koja nadilazi granice lokalnog, iako ljudima iz dalekih krajeva sam melos zvuči egzotično", rekla je Tarokić.

Za plakat je zaslužan studio Šesnić&Turković

Film *Zbornica* počeo se prikazivati u kinima u studenom prošle godine uz sjajan prijam publike i kritike.

Piše: Ivan Ivančan

Mladen Januš Žuga
27. veljače 1946. – 13. studenog 2021.

Bilo je dovoljno da iziđe na scenu i naheri škrlaka

Fotografija: Vlado Šimunić

... Če opet jempout bum moral otiti
Nigdar ja ne bum pozabil naš kaj
Žalosnim srcem poutem hoditi
Gda sem ostavil rojeni kraj

Završni stihovi Žugine pjesme *Kaj* samo su dio od stotina i stotina stihova koje je ovaj jedinstveni umjetnik i punokrvni kajkavac godinama nizao na papir, u fascikl s notama, za vrijeme svakodnevnih Ladovih pjevačkih proba, u kratkim stankama dok je dirigent radio na ostalim vokalnim dionicama. Godine 2002. izišla je Žugina knjiga pjesama *Tičeki mali popijevaju*. Mnoge od tih pjesama, pisanih na kajkavskom dijalektu, uglazbili su poznati hrvatski aranžeri poput Zvonka Špišića, Siniše Leopolda, Bože Potočnika i Branka Meglajeca, a neke od njih i sam autor. Pjesme su na brojnim kajkavskim festivalima najčešće izvodili Žuga i njegova *Kapela zabavljačof i popevačof JEGEDUŠI*. U predgovoru ove zbirke, nekadašnji umjetnički ravnatelj Lada Hanibal Dundović je napisao: *″Čegagod bi se Žuga prihvatio, mali pokret rukom, nogom ili rekvizitom, šeširom na primjer, udahnuo bi on toj točki dah života. Ona je time postala životnija i publici bliža; nije to više bio samo zanimljiv ples ili milozvučna pjesma, već nešto više: isječak stvarnog života. Uvijek s mjerom, scenski uvjerljivo i nenametljivo, radio je to tako dobro da su ti njegovi 'mali zadaci' koji put izbijali u prvi plan i postajali male minijature. Rođeni kajkavac, zahvaljujući svom uhu i sluhu, na sceni se po potrebi pretvarao u čistog štokavca, Dubrovčanina, bodula, Istranina...″*

Unatoč svojem raskošnom talentu, jedan od najvećih umjetnika u povijesti Ansambla LADO, Mladen Januš Žuga nije bio osoba koja bi se gurala u prve redove, pa čak ni u srednje. Upravo suprotno. Volio je iz pozadine motriti što se zbiva, a kada bi ga izvukli iz sjene na sunce, dajući mu neki plesni, pjevni ili glumački solistički zadatak, zablistao bi u svom punom sjaju. To su vrlo dobro znali, ali i koristili svi njegovi umjetnički ravnatelji. Od Ljevakovića preko Ivančana, Dundovića i moje malenkosti, koji su mu uvijek davali posebne zadatke i uloge. Bio je nezaboravan kolovođa u *Linđu*, *Ličkim plesovima*, štaponoša i kolovođa u istarskom *Balunu* te ostvarivao brojne plesne i vokalne uloge u drugim koreografijama kao što je *Lepi Ivo* u legendarnim *Ladarkama,* zastavnik u *Podravskim svatima* i drugima te pjevao sola u *Plesovima Travničke Bosne*, *Komitskom oru*... U točki *Na Baniji bubanj bije* izvodio je, zajedno s kolegicom Đurđom Šuster, sjajnu glumačku minijaturu *Ivice i Marice,* a moglo bi se još puno toga spomenuti. U koreografiji *Oko škrinje nevjestine* zapala ga je vrlo zahtjevna uloga nazdravičara s prilično dugim tekstom koji je Žuga izgovarao pravim konavoskim dijalektom. Međutim, s memoriranjem tekstova, osobito onih duljih, nije baš bio "na ti" tako da bi ponekad, usred govora, zaboravio kako tekst ide dalje. I dok bi nas oblio znoj od straha što će se dogoditi, Žuga je, sasvim ležeran i opušten, u istom času izmislio tekst i nastavio zdravicu svojim riječima za koje nitko nije posumnjao kako ne pripadaju originalu. Prisjećam ga se u raznovrsnim koreografskim sekvencama, ali najviše u onoj kojom je završavala koreografija plesova i plesama Zapadne Hercegovine *Kamengoro prozeleni rano.* Nakon finalne "tutnjave" cijelog ansambla, na sceni bi ostao samo Žugin lik zaogrnut crnim čupavim bičaljem, s kvrgavim štapom u ruci na koji se povremeno zastajkujući naslanjao, nestvarna figura koja puni cijelu scenu svojim (iznimno vokalno i stilski zahtjevnim) *putničkim* pjevanjem koje završava obveznim šeretskim kimanjem glave lijevo-desno te gromoglasnim "He, he, he, heeeeee!" I tu bi sekvencu na svakom nastupu izveo drukčije te izišao sa scene ispraćen ovacijama. Žuga nikad nije mario za pohvale i komplimente koje je poslije svojih maestralnih izvedbi godinama dobivao sa svih strana. Nikada se nije ponašao kao netko poseban, kao izniman solist, istinska zvijezda Ansambla. Često bi se mnogim pohvalama iskreno čudio kao da se u sebi pitao čemu takva strka oko nečega što se samo po sebi razumije. Znali smo da bi sve te komplimente odmah rado mijenjao za jednu dobru *racicu z mlincima.* Imao je bogomdani glas prekrasnog timbra i nevjerojatno velikog tonskog opsega tako da je, iako prvenstveno bariton, bez problema pjevao tenorske, ali i basovske dionice. To su vrlo dobro znali Ladovi dirigenti i glazbeni suradnici: Cossetto, Potočnik, Fio, Makar, Uhlik, Pogrmilović, Kurilovčan i drugi, dajući Žugi sve moguće solističke zadatke u svjetovnom, a osobito u sakralnom repertoaru Ansambla koji broji nekoliko stotina tradicijskih napjeva. Nezaboravne su njegove solo izvedbe prekrasnih međimurskih pjesama *Devetstopetnaesto leto*, *Međimurje kak si lepo zeleno*, *Mura, Mura*, *Vu toj turskoj zemli*, niz pjesama iz Ladova projekta *Pjesme naroda Europe* iz kojeg moram posebno izdvojiti ukrajinsku *Rasprahajte hlopci konji* i njemačku *Beim Kronenwirt*. Zauvijek su sačuvane njegove arije *Pripovjedača* iz oratorija *O vreme prelubleno, Jude* u oratoriju *Kalvarija* i *Josipa* iz božićnog prikazanja *Narodil se mladi Kralj*. Žuga je kao plesač, pjevač i glumac briljirao u brojnim radio i televizijskim emisijama koje je LADO svojedobno redovito snimao u sklopu novogodišnjeg programa. Vodio je nekoliko amaterskih folklornih skupina, radio za njih koreografije, a u slobodno vrijeme izrađivao je kožne ukrasne dijelove narodnih nošnji te umjetničke predmete od drveta i metala. Zadnji njegov angažman u Ladu bio je kad je Ansambl pripremao CD posvećen pjesmama o vinu i pajdašiji *Pri kumekovoj kleti*. Naravno, na snimanje smo pozvali i Žugu (tada već umirovljenika) da nam bude izvorni (!) kajkavski *govorač.*

I što još reći za kraj?

Mi koji smo ga dobro poznavali, možemo samo tugovati za njegovim maestralnim i neponovljivim izvedbama u kojima smo istinski uživali i divili mu se, a mlade generacije mogu žaliti što takvim dosezima nisu mogli svjedočiti, a pomalo se bojim da više nikada neće niti moći.

In memoriam

Odlazak umjetnika prve generacije

U 84. godini života napustila nas je Ana Arhanić, rođena Matutinović (1937. – 2021.), koja je u Ladu na mjestu plesača pjevača bila zaposlena od 1959. do 1964. godine.
Željko Maloseja (1931. – 2021.) preminuo je u 90. godini života. U Ladu je djelovao od 1953. do 1957. godine.
Iako su ovo dvoje sjajnih umjetnika u Ladu proveli svega nekoliko godina, njihov doprinos na mjestu plesača pjevača od iznimnog je značaja. Upravo je njihova generacija 50-ih i 60-ih godina prošlog stoljeća gradila stupove na kojima LADO stoji i danas. Na tome im veliko hvala.

Piše: Livija Zgurić

Dani europske baštine

Fotografija: Petra Slobodnjak

Ansambl LADO s dva je različita programa sudjelovao u programu manifestacije *Dani europske baštine* koja se u Hrvatskoj kontinuirano obilježava od 1995. godine u organizaciji Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske.

Ladarice u dvorani Ansambla LADO

Na *Danima europske baštine* LADO je izveo vokalno-instrumentalni koncert *Glazbom kroz Hrvatsku* i u jednosatnom programu prezentirao bogatstvo i raznolikost hrvatske narodne glazbe, vokalnog izraza te raznolikost tradicijskih glazbala. Kroz 17 glazbenih brojeva publika je imala prigodu upoznati se s glazbenom baštinom Moslavine, Posavine, Slavonije, Baranje, Podravine, Pokuplja, Gradišća, Međimurja, otoka Cresa i Dalmacije. Uz koncert, LADO je na manifestaciji sudjelovao i sa svojom virtualnom izložbom LADO / RELJEFI / TRAGOVI fotografkinje Petre Slobodnjak, a izložbi se moglo pristupiti putem službene internetske stranice Ansambla.

Dani europske baštine najrasprostranjenija su participativna kulturna manifestacija u Europi. Vijeće Europe inicijativu je pokrenulo 1985. godine, a od 1999. *Dani europske baštine* postaju zajednička akcija Vijeća Europe i Europske unije. Hrvatska se *Danima europske baštine* pridružila 1995. godine od kada se u našoj zemlji obilježavaju svake godine u rujnu i listopadu. Sam program donosi brojna događanja namijenjena ljubiteljima baštine u formi radionica, obilazaka, izložbi, prezentacija i predavanja.

Zbog nepredvidljivosti epidemiološke situacije i mjera, velik broj događanja odvijao se u virtualnom prostoru. Posljednje izdanje manifestacije, organizirano tijekom rujna i listopada, bilo je posvećeno temi “Baština za sve!” kojom se nastojalo potaknuti zajedništvo, suradnja i uključivost kako bi se za sve društvene skupine stvorile jednake mogućnosti za doživljaj kulturne baštine.

Zagrebačko otvorenje izložbe LADO / RELJEFI / TRAGOVI Petre Slobodnjak realizirano je u veljači 2019. u Muzeju za umjetnost i obrt.

Pišu: Tamara Despot, Vlatka Hlišć

Rekreativni Ladov *Hop to the Top* program osvaja sve generacije

Fotografije: Željko Kveštak, Nikola Radovani

Svakog utorka i četvrtka Ladova dvorana otvorena je za sve koji žele rekreativno zaplesati na plesnoj radionici, učiti elemente tradicijskih plesova i pri tome jačati kondiciju.

Program je namijenjen profesionalcima i plesačima amaterima, ali i onima bez plesnog predznanja

Prošle godine LADO je pokrenuo nove, posebno osmišljene radionice, čiji se program održava dva puta na tjedan u Ladovoj dvorani. Zanimljiv su korak u predstavljanju i približavanju narodnih plesova širokoj populaciji, nudeći pri tome novi oblik rekreacije, namijenjen i profesionalnim plesačima i plesačima amaterima, ali i onima bez plesnog predznanja. Program su osmislile Ladova kondicijska trenerica Tamara Despot i plesna voditeljica Vlatka Hlišć, s namjerom približavanja tradicijskih plesova svim zaljubljenicima u folklor.

Plesne strukture hrvatskih narodnih plesova prilagođene su svima koji vole taj plesni izraz, bez obzira na to jesu li ga već imali priliku izvoditi. Plesni elementi spojeni u mini koreografije vrlo se lako usvajaju, metodički su prilagođeni i mogu se izvoditi u različitom tempu, a samim time kreiraju se i različiti intenziteti vježbanja. Glazbu koja se

koristi u programu potpisuju autori projekta *LADO Electro* Hrvoje Crnić Boxer i Boris Harfman.

Uz edukativnu komponentu, *LADO Hop to the Top* je trenažni sat koji svakom redovitom rekreativcu može ponuditi poboljšanje općeg tjelesnog stanja, podizanje razine tjelesne aktivnosti, ali i iznimnu zabavu.

Program je javnosti predstavljen u rujnu na otvorenoj pozornici u sklopu festivala *LADO na Mažurancu*, a da je "bilo divno vidjeti naše sugrađane kako plešu s nama na otvorenom", naglasila je i sama Tamara Despot.

Plan je predstaviti program i u drugim gradovima u Hrvatskoj te obučiti trenere koji će biti licencirani provoditi program *LADO Hop to the Top* i na drugim lokacijama. "Program je izvrstan i već nam se s upitima javljaju ljudi iz drugih gradova koji bi ga voljeli isprobati. Želimo ga podijeliti s drugima i radimo na tome da se to i ostvari", kaže Vlatka Hlišć.

"Dosadašnji polaznici *LADO Hop to the Top* radionica koje od milja zovemo *LADO rekreativci*, redovito dolaze i visoko su motivirani jer na svakom satu plešu i profesionalni plesači Lada što ovom programu daje posebnu čar", ističe Tamara Despot. Jedan od polaznika je i Gordan Čelić, koji kaže kako nije pogriješio što je došao na prvi trening, iako mu nije odmah bilo jasno o kakvom je programu riječ. "Bio sam aktivni član HKUD-a 'Osijek 1862.' punih 16 godina pa su ljubav prema tradicijskoj kulturi i Ladu bili samo dodatni poticaj. Kada nemaš vremena za aktivno članstvo u nekom od brojnih zagrebačkih ansambala i KUD-ova, ova radionica ili kondicijski trening utažit će glad za folklorom i priuštiti ti pokoju upalu mišića. To me veseli jer, nažalost, zbog posla i brojnih drugih izgovora, posljednjih pet godina moje tjelesne aktivnosti su bile svedene na minimum. Dodatna motivacija je i ona psihološka – pokrenuo sam se, radim nešto za sebe. Bonus motivacija je Tamara Despot koja prvenstveno svojom pozitivnom energijom, ali i znanjem i pristupom, čini čuda, a sve uz potporu i asistenciju Ladovih umjetnika, demonstratora. Plešemo plesove svih četiriju hrvatskih plesnih zona pa ovaj projekt, uz rekreativnu, ima i edukativnu funkciju. U sat vremena, uključujući zagrijavanje i istezanje, preznojiš se kao na cjelovečernjem koncertu i dobiješ jednako toliko zadovoljstva."

Kondicijska trenerica Tamara Despot uz Ladove je plesače demonstrirala novi rekreativni program (lijevo i gore)

Prva generacija polaznika radionice LADO Hop to the Top *koja se svakoga utorka i četvrtka odvija u Ladovoj dvorani*

Radionice se od listopada, svakog utorka i četvrtka, održavaju u Ladovoj dvorani. Prijave su uvijek otvorene, a više informacija o programu može se dobiti pozivom na +385 1 4828 472 ili e-mailom na info@lado.hr.

Zašto volim LADO

NJ. E. Ilan Mor

veleposlanik Države Izrael u Republici Hrvatskoj

Uživanje u Ladovoj umjetnosti

U svojoj diplomatskoj karijeri imao sam prilike uživati u stotinama nastupa i upoznati mnogobrojne grupe koje na različite načine njeguju kulturu i ponosno predstavljaju svoju baštinu. Među njima je LADO jedan od boljih ansambla narodnog plesa. Tijekom svog mandata kao veleposlanik u Hrvatskoj prisustvovao sam na nekoliko koncerata Ansambla LADO i svaki put sam bio impresioniran predanošću i profesionalnošću u nastupima, ali i ljubavlju s kojom izvođači pristupaju svojoj umjetnosti i tradiciji. Istraživanje, briga i posvećenost koja ulazi ne samo u nastupe, već i u kostime i čuvanje tradicionalne hrvatske glazbe i plesa, svaki nastup pretvaraju u umjetničko djelo. Čak i tijekom pandemije, Ansambl LADO omogućio nam je da i dalje uživamo u njihovoj umjetnosti, a nastavljaju utirati svoj put u Hrvatskoj i svijetu. Zato volim LADO i kad odem, jako će mi nedostajati.

Sonja Tarokić

filmska redateljica

Kolektivni osjećaji proživljeni iz generacije u generaciju utkani su u folklor

Kad sam se počela baviti filmom, nisam bila svjesna da će mi komunikacija zajedničkih emocija s publikom postati najdragocjeniji dio tog posla. Nakon svake projekcije našeg filma *Zbornica*, osjetila bih odjednom veliko ganuće time što sada s pedeset ljudi dijelim taj isti doživljaj, isto emotivno iskustvo. A upravo Ansamblu LADO mogu zahvaliti na tome, na tradicionalnim pjesmama koje nose cijeli jedan podtekst filma. To su naši kolektivni osjećaji proživljeni iz generacije u generaciju, utkani u folklor. Sve te godine kroz koje sam pišući scenarij iznova i iznova slušala LADO, bili su mi i inspiracija, i motivator, i neka dragocjena "tajna" za koju sam jedva čekala da iziđe van s konačnim filmom. Pjesme su se orile kroz moje prozore, ja bih bez daha gledala u impresivne nastupe i misli bi mi se samo kovitlale. LADO je dao novi smisao cijelom projektu, ali je na neki način promijenio i mene samu. Hvala vam što nam omogućujete da volimo naše naslijeđe i vječno ću se s radošću sjećati što ste meni osobno dali.

Goranka Horjan

ravnateljica Etnografskog muzeja

LADO kao živa emocija baštine

Etnografski muzej i LADO povezani su višestrukim sponama suradnje u čijem se središtu nalazi tradicijska baština. Muzej, kao mjesto memorije i znanja o nasljeđu koje čuvamo kao elementarnu vrijednost, kroz poveznice s izvedbenim umjetnostima uspješno gradi doživljaj žive baštine. To je uvijek bilo polazište za programe s Ansamblom LADO, bilo da je riječ o međunarodnoj suradnji, izložbama, koncertima, festivalima, događanjima – od kojih bih u 2021. izdvojila ono na Mažuranićevu trgu kojim je LADO oživio susjedstvo, a Muzej se sa zadovoljstvom priključio programu. LADO nalazi mjesto u srcu ljudi i zbog osebujnog oblika izvedbene umjetnosti koji ne samo da čuva i prenosi tradicijsku kulturu, već i svjedoči da njezina dugovječnost počiva na vitalnosti kojom gradi veze sa suvremenim životom. Tako LADO ostaje relevantan dio kulture i na pragu trećeg desetljeća 21. stoljeća i postoje snažni razlozi zašto su izvedbene umjetnosti koje njeguje još uvijek bitne za moderno društvo. Nošnje, ples, interpretacija svakodnevnice uz fascinantnu vještinu izvedbe i umjetničke ekspresije, pronalaze načine za komunikaciju s brojnom publikom. U tom procesu razumijevanje i edukacija idu ruku pod ruku, a LADO se u svojim izvedbama oslanja na najvažniju ljudsku karakteristiku – kreativnost. Upravo zbog tog kreativnog nadahnuća, koje je zarazno i inspirativno, volim LADO i veseli me što se ta ljubav dijeli s iznimno velikim brojem ljudi. Tako se gradi emocija prema baštini, emocija koja nas čini sretnijim i zadovoljnijim u ovim izazovnim vremenima.

Barbara Nowak

voditeljica međunarodnih odnosa Ansambla pjesama i plesova Śląsk Stanisława Hadyne

Nemoguće je ne voljeti LADO

Ne gajiti ljubav prema Ladu istovjetno je poricanju vlastita identiteta! Sigurno svatko može zamisliti kako ova rečenica reflektira stavove svih Hrvata. LADO predstavlja jedinstvenu i veliku raznolikost hrvatske tradicijske kulture – od raznovrsnog repertoara, posvećenosti svakom detalju u svim fazama koncerta – od besprijekorno izvedene koreografije, predstavljanja različitih vokalnih izričaja i sviranja različitih hrvatskih tradicijskih instrumenata, do neprocjenjivog bogatstva impresivnih narodnih nošnji. Dodajući ovome veliku strast umjetnika, njihovu predanost i ponos u kombinaciji s osviještenom ulogom i odgovornošću za prenošenje glazbenog i plesnog kulturnog nasljeđa budućim generacijama, LADO se može samo cijeniti i voljeti još više. Ne samo u Hrvatskoj, već i izvan njezinih granica. Mnogo je Ladovih obožavatelja i u Poljskoj. Među njima su i umjetnici Ansambla 'ŚLĄSK' – njihovi dugogodišnji prijatelji i partneri u programima kulturne razmjene.

#lado #slask #folk_love_it!

Zašto volim LADO

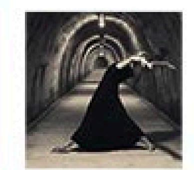

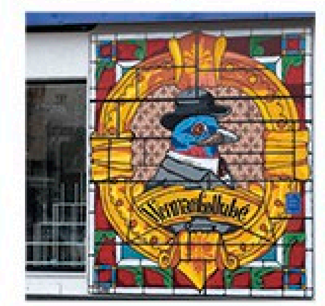

Zagrebačka banka
UniCredit Group
VISA
Debit
4396 4900 0000 0000
VALID THRU 06/24
IBAN HR9823600003210000000
IVANA HORVAT

Zagrebačka banka
UniCredit Group

Zagreb
HRVATSKA

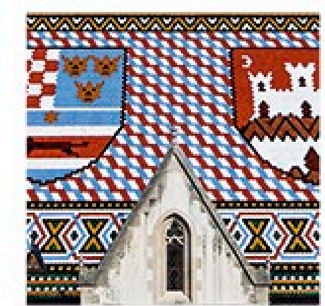

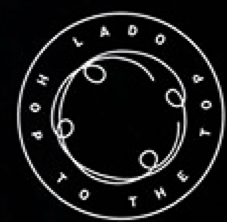

Safe
travels

BORNA ŠERCAR's
Jazziana Croatica
feat. LADO
UNTAMED
Oživljeni mitovi i legende na CD izdanju Jazziane Croatice i Ansambla LADO
Novi album u prodaji na proljeće 2022.

LADO HOP TO THE TOP

Prijave na info@lado.hr
Ostani u kondiciji i upiši rekreativne plesne radionice koje vode educirani treneri i umjetnici Ansambla LADO!

L A

WWW.LADO.HR

D O